

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78 180, Wien št. 105 241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo

Resen oborožen spopad na podkarpatsko - madžarski meji

Madžari obtožujejo čsl. vojsko, da je vdrla na madžarsko ozemlje in s topovi bombardirala mesto Mukačevo, po češkoslovaških ugotovitvah pa so madžarski teroristi vpadli v Podkarpatsko Rusijo

Praga, 6. januarja br. Davi navsezgodaj je vznemirila svet alarmantna vest, da je prišlo na meji med Madžarsko in Podkarpatsko Rusijo do krvavih spopadov ter da so v obmejnem sporu spregovorili že celo topovi. Med dvema poskočnima črdašema je madžarski radio objavil kratko poročilo, da je češkoslovaška vojska prekrčila mejo ter da s topovi obstreljuje Mukačevo, ki ga je morala po dunajski razsodbi Češkoslovaška odstopiti Madžarom. Madžarska poročila so zatrjevala da gre za nenaden napad češkoslovaške vojske ter da je bitka v polnem razvoju; mnogo da je že mrtvih in ranjenih. Poročila oddajala budimpeštanska radijska postaja tudi v slovaškem, nemškem, italijanskem, francoskem, ruskem, srbohrvatskem, rumunskem in španskem jeziku.

Poročila, ki so o teh dogodkih prišla v Prago, slikajo položaj docela drugače. Po njih gre za nadaljevanje akcij madžarskih teroristov, ki skušajo z neprestanimi incidenti znova usmeriti mednarodno pozornost na vprašanje Podkarpatske Rusije. Že samo dejstvo, da je prišlo do tega spopada na pravoslavni bojišč, ko prebivalstvo Podkarpatske Rusije obhaja največji cerkveni praznik, govori po sodbi praških krogov za to, da je bil napad izzvan z madžarske strani.

Madžarska vlada je zaradi tega incidenta izvršila demaršo v Pragi in izjavila, da smatra češkoslovaško vlado odgovorno za te dogodke. Češkoslovaška vlada si je pridržala odgovor do končne preiskave.

V teku dneva je prišlo med Prago in Budimpešto do sporazuma v tem smislu, da preide vse zadeve mešana češkoslovaško-madžarska komisija. Obenem sta bili o teh dogodkih tako s strani Budimpešte kakor s strani Prage obveščeni nemška, italijanska, francoska in angleška vlada.

Uradno poročilo podkarpatske vlade

Chust, 6. jan. h. Podkarpatska vlada je o dogodkih na madžarski meji izdala naslednje poročilo:

Davi ob 3.35 uri je oborožen oddelek Madžarov, o katerih se še ne ve, ali gre za znane madžarske teroriste, ali pa za regularne madžarske čete, pri Rosvegovu prekrčili demarkacijsko črto, vdrla na češkoslovaško ozemlje ter napadel češkoslovaško orožniško patruljo, ki je bila na službenem obhodu vzdolž meje.

Pri streljanju z obeh strani je bil eden izmed češkoslovaških orožnikov težje ranjen. Napadena orožniška patrulja je nemudoma alarmirala obmejno stražo, ki je takoj prihitela na pomoč in se je češkoslovaškim obmejnimi stražam nasledel posrečilo, da so napadalce poglani nazaj preko meje.

Popolnoma izmišljene so trditve madžarskega radia, da so incident izzvali češkoslovaški vojski ter da bi bili celo z oklopnimi avtomobili, strojnimi in topovi vdrl preko meje in obstreljevali Mukačevo. Prebivalstvo Podkarpatske Rusije je hotelo v miru in pobožnosti praznovati božične praznike in nikomur ni prišlo niti na misel, da bi v sami božični noči segele po orožju in izzivali incidente, ki bi mogli dovesti do mednarodnih zapletljivih. Nasprotno, ravno Madžari so hoteli izkoristiti praznično razpoloženje ukrajinskega prebivalstva ter se niso vzdžali svoje teroristične akcije niti na tako velik praznik. Ko pa so uvideli, da jim bo to početje silno škodovalo v vsem mednarodnem svetu, so takoj razširili v svet lažne vesti, da je napad izzvalo češkoslovaško vojsko ter da obstreljujejo Mukačevo celo s topovi. Podkarpatska vlada je trdno prepričana, da mednarodna javnost ne bo nasleda madžarskim izmišljotinam.

Češkoslovaško vojaško poročilo

Chust, 6. jan. h. Vojaske zastopnik pri podkarpatski vladi je o današnjem incidentu po izvršeni preiskavi objavil naslednje poročilo:

Trditve madžarskega radia, da bi bili češkoslovaški vojski oddelek pri Mukačevu napadli madžarske vojaške oddelke, so popolnoma neresnične. Res pa je, da je bila davi ob 3.35 na službenem obhodu napadena z madžarske strani tričlanska češkoslovaška žandarmerijska patrula in je bil pri tem en žandar ranjen. Prišlo je do obojestranskega puškarjenja, pri katerem so se madžarski oddelek posluževali tudi strojnico. Ko je orožništvo dobilo ojačanja obmejne straže, so se Madžari umaknili nazaj preko meje. Na lice mesta je takoj odšla oficirska komisija, ki je izvršila preiskavo. Vse vesti, da bi bila intervenirala češkoslovaška vojska in zavzela Mukačevo, so brez vsake podlage.

Madžarska demarša v Pragi

Praga, 6. jan. h. Zunanje ministrstvo je objavilo naslednje uradno poročilo:

Davi je prišlo v okolici Mukačeva do resnejšega incidenta, ki je sedaj predmet skrbne preiskave. Madžarski odpravnik poslov v Pragi je v tej zadevi interveniral v zunanjem ministrstvu ter je ob 16.30 izročil zunanjemu ministru dr. Chvalkovskega spomenico, v kateri dela madžarska vlada češkoslov. vlado odgovorno za te incidente. Češkoslovaška vlada bo odgovorila, čim bo izvedena podrobna preiskava. Izreče pa si je pridržala pravico končnega sklepanja o tem s katere strani so bili ti incidenti izzvani. Madžarski odpravnik poslov je bil obveščen, da je češkoslovaški zvezni oficir

Alarmantna uradna poročila Madžarov

Budimpešta, 6. jan. br. Davi ob 7. je budimpeštanski radio prvi objavil vesti o resnem incidentu, ki se je pripetil na madžarsko-češkoslovaški meji v bližini Mukačeva. Po prvih vesteh so češkoslovaške čete prekrčile mejo in napadle madžarske obmejne straže zaradi česar je prišlo do pravcate bitke. Madžarski radio je vsake pol ure dal poročila o teh dogodkih, opoldne pa je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

Preteklo noč je prišlo na madžarski meji pri Mukačevu do incidenta. Češkoslovaški vojski in ukrajinski ustaši so napadli ta del meje. Madžarska vlada je takoj obvestila zastopnike Nemčije in Italije v Budimpešti o tem dogodku. Istočasno je bila poslana tudi v Prago protestna nota madžarske vlade, v kateri Madžarska odklanja odgovornost za vse posledice, ki bi utegnile nastati zaradi tega incidenta.

Službena madžarska agencija UTI je kmalu zatem objavila še naslednje podrobnosti:

V petek zjutraj ob 3.30 so trije češkoslovaški oklopní avtomobili skupno z rednimi češkoslovaškimi četami in ukrajinskimi teroristi prestopili demarkacijsko črto pri vasi Rosvegovu. Prodrli so tisoč metrov čez demarkacijsko črto vse do središča Rosvegovega, to je 200 korakov od Mukačeva. Ti oddelki so bili oboroženi z dvema strojnima in eno lahko strojnico. Madžarska obmejna straža je začela streljati na napadalce za katerimi so prihajali vedno bližje trije češki vojaški oklopní avtomobili s češkoslovaškimi vojski in ukrajinskimi teroristi. Ti vojski so poskakali z avtomobilov ter odgovorili s streljanjem. Madžarska obmejna straža je obdržala svoje postojanke. Prvi oklopní avtomobil je bil prisiljen zavrti v stran ter se je vrnil v jarek ob cesti. Posadke so v Mukačevu policija in četa obmejnih straž in vojski je ob enem z orožniki priselila na kraj spopada ter začela boji s teroristi in češkimi vojski. Ki jih je bilo vedno več. Po peti uri je rešena češka artiljerija začela

Nov režim na Japonskem

Predsednik vlade Hiranuma pravi, da njegova vlada ne bo uvajala totalitarnih metod

Tokio, 6. jan. AA. Novi min. predsednik baron Hiranuma je izjavil novinarjem Japonska je ustavna država. Pravice parlamenta, ki so osnovane na ustavi bodo v polni meri upoštevane. Japonska vlada tudi ne misli ignorirati političnih strank in tudi nima namena da bi uvedla novo narodno gibanje ali ustanovila enotno stranko na Japonskem.

Tokio, 6. jan. o Nova japonska vlada je ubrala tudi na zunaj povsem nove poti.

Chamberlain o Rooseveltovem govoru

London, 6. jan. AA. V izjavi, ki jo je snočil dal novinarjem v svojem stanovanju na Downingstreetu, je Chamberlain v zvezi z Rooseveltovo poslanico med drugim dejal:

»Besede predsednika Zedinjenih držav bi utegnili prebrati tudi ljudje, ki niso težko odgovornost Na naših otokih, kjer se tako dobro zavedamo, da so bile te be-

Hud potres v Perziji

Teheran, 6. jan. v. Vzhodni Perziji je nastal danes dopoldne hud potres, ki je povzročil mnogo škode in zahteval tudi človeške žrtve. Vasi Robas, Gaz, Ramatabak in Saezevar so popolnoma porušene. Dostoj se izkopal izpod razvalin 10 trupel, računajo pa, da je smrtnih žrtev nad 100. Prebivalstvo je pobegnilo na prosto in si ne upa vrniti domov. Vojaštvo, ki je prihitelo na pomoč, je zgradilo za begunce šotore.

Panika v alžirskem kinu

Alžir, 6. jan. w. V tukajšnjem kinematografu je zaradi eksplozije filma nastal

stopil v stike z madžarskimi vojaškimi oblastmi v Mukačevu ter se z njimi sporazumel, da izvede mešana češkoslovaško-madžarska komisije podrobno preiskavo.

Pošta v službi madžarske iredente

Praga, 6. jan. AA. (Havas) »Česke Slovo« objavlja vest, da je bil na številnih pismih, ki so prispela iz Madžarske na Slovaško, pritisnjen pečat z madžarsko trobojnico, na kateri so zapisane besede: Bratislava bo Madžarska V slovaških političnih krogih zahtevajo, da vlada takoj protestira v Budimpešti.

Praga, 6. jan. AA. Slovaška liga pripravlja po vsej Slovaški revizionistične protimadžarske manifestacije.

obstreljevati Mukačevo. Granate so zadele gledališko poslopje neki hotel, kinematograf in več zasebnih hiš. Na madžarski strani so bili ubiti štiri oficirji in pet vojakov. Trupla petih čeških vojakov in ukrajinskih teroristov leže na tleh pri Mukačevu. Čehi so na umiku odnesli s seboj več mrtvih tovaršev. Ob 9. dopoldne se je še vedno slišalo v Mukačevem regljanje strojin in streljanje s topovi.

Topovski ogenj pri Mukačevem se je nadaljeval tudi še popoldne. Neki češki polkovnik in neki major sta zaprosila, da bi z madžarske strani poslali nekaj oficirjev, da se pogajajo. Madžari so nato poslali nekega podpolkovnika in nekega stotnika. Voz madžarskih zastopnikov pa so Čehi začeli obstreljevati s strojnimi in je bil madžarski stotnik ranjen v glavo.

Seja madžarske vlade

Budimpešta, 6. jan. AA. Madžarska vlada je imela eno uro trajajočo sejo, na kateri je razpravljala o položaju na meji pri Mukačevu. Razpravljali so tudi o ukrepih, ki jih je treba podvzeti. Ukrepla je potrebno, da se prepreči novi takšni incident, kakršni so se pripetili danes zjutraj pri Mukačevu.

Pozornost v Parizu

Pariz, 6. jan. w. Pod senzacijskimi naslovi objavljajo današnji listi poročila o incidentu na češkoslovaško-madžarski meji vendar pa ne dostavljajo še nikakih komentarjev. Dogodki so izzvali v pariških političnih in diplomatskih krogih ogromno pozornost. V zunanjem ministrstvu so ves dan proučevali poročila francoskih diplomatskih zastopnikov v Pragi in Budimpešti. Ob 16. pa so bili pozvani v zunanje ministrstvo novinarji, katerim so podali kratek pregled doslelnih vesti. Zunanji minister je pozval novinarje, naj v svojih poročilih ne zavzemajo nikakega stališča, inker se ne bo ugotovilo kdo je incidente izzval in koga zadene odgovornost za to bitno kršitev meje.

Japonski listi beležijo to danes v daljših poročilih in ugotavljajo, da so novi japonski ministri prišli v avdienco k mikadu v naslednjih nošah in ne frakih, kakor je bilo doslej običajno. Na prvi seji vlade jim tudi niso servirali šampanjca, nego japonsko riževno žganje sahe. Listi poročajo nadalje, da so člani vlade stari povprečno po 47 let, dočim je bila povprečna starost članov prejšnje vlade nad 60 let.

sede izpregovorjene zaradi svobode in miru in da se morejo pričakovati še večji uspehi, za katere smo delali desetletja, bodo čustva, ki jih je izzvali Roosevelt, dobro došla, ker predstavljajo nov znak življenjske vloze ameriške demokracije glede svetovnih vprašanj, kakor tudi njeno vdanost idealu človekoljubja.

Atentat na angleškega predstavnika v Jeruzalemu

Jeruzalem, 6. jan. o. V pretekli noči je bil izvršen atentat na vilo, v kateri stanuje angleški visoki komisar za Palestino. Neznane je vrgel čez vrtni zid na dvorci dve vile dve težki bombi, ki sta povzročili ogromno škodo. K reči človeških žrtev ni bilo.

Ponovno zблиžanje med Nemčijo in Poljsko

Ob Beckovem nemškem obisku je bil dosežen nov sporazum — Namesto Litvinova bo sedaj obiskal Varšavo Ribbentrop

Rim, 6. jan. o. Po informacijah iz Monakova in Berchtesgadenu so se včerajšnji razgovori Becka in Hitlerja končali z velikim nemškim diplomatskim uspehom. Poljska se je spet postavila na nemško stran in ustavila zблиževanje z Rusijo. V Berchtesgadenu sta Hitler in Beck sklenila načelen sporazum, v Monakovem pa sta danes Beck in Ribbentrop nadaljevala razgovore. Sestala sta se dvakrat. Med obema razgovoroma sta bila v telefonskih stikih. Beck z Vršavo, Ribbentrop pa z Berchtesgadenom. Veruje se, da je bilo na današnjih sestankih v Monakovu redigrano definitivno besedilo novega sporazuma med obema državama, po katerem je brzokone Nemčija dala Poljski glede na ukrajinsko politiko zadostna jamstva.

Da je bil sestanek v Berchtesgadenu velikega mednarodnega političnega pomena, kaže tudi vti, ki so ga napravile vesti o njem v Moskvi. Tam so bili komsterinirani, ker je akcija ljudskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova glede Poljske doživela neuspeh. Vse je že kazalo, da se bosta obe državi definitivno zблиžali. V februarju bi moral priti v Varšavo Litvinov sam, da bi s poljsko vlado končno sklenil tudi politično pogodbo, njegovi računi pa so bili sedaj prekržani. Njegov obisk v Varšavi bo zdaj odpovedan, odnosno odgojen za nedoločen čas.

Varšava, 6. jan. Dipl. matski krogi trdijo, da bo Ribbentrop obiskal Varšavo v mesecu januarju, da vrne obisk poljskemu zunanjemu ministru Becku.

Angleške priprave za rimski obisk

London, 6. jan. o. Nemški poslanik Dirksen je bil včeraj pri zunanjem ministru Halifaxu. Njegov obisk je izzval v angleških političnih krogih veliko zanimanje. Iz zaupnih virov se je zvedelo, da je nemški poslanik Halifaxu na njegovo željo obrazložil stališče Nemčije do Zedinjenih držav in vzroke, zakaj je po nemškem mnenju prišlo do napetosti med obema državama. Dirksen je Halifaxu razložil nemške pred-

loge za ureditev vseh nemško-ameriških spornih vprašanj, Halifax pa je nemškega poslanika informiral o programu razgovorov, ki jih nameravata imeti on in Chamberlain z Mussolinijem in Ciano in Rimu.

Uradno poročajo, da se bosta Chamberlain in Halifax na svojem potovanju v Rim sestala v torek popoldne v Parizu z Daladierjem in Bonnetom.

Daladier je končal svojo afriško turnejo

Kakor v Tunisu ga je arabsko prebivalstvo tudi v Alžiru sprejelo z manifestacijami za Francijo

Alžir, 6. jan. AA. Predsednik francoske vlade Daladier je prispel davi ob 8. v Alžir. Križarko »Foch« na kateri potuje Daladier ter ostale vojne ladje je spremljalo 45 letal. Prihod Daladierja so pozdravile obalne baterije z 19 topovskimi streli. Ko sta se Daladier in guverner Lebaud izkrcala, jima je četa tajske legije izkazala vojaške časti. Predsednik občine pa je pozdravil Daladierja s prisrčnim nagovorom. Ko je na to krenil sprevod z Daladierjem na čelu proti spomeniku padlih vojakov, je velika množica na vsej poti navdušeno pozdravljala predsednika francoske vlade Daladierja. Je položil na spomenik padlim vojakom venec, godba pa je odsvirala marseljsko Daladier je zatem pregledal več oddelkov francoske vojske. Vseh vojakov je bilo zbranih 12.000. Sledila je konferenca v vladni palači, ki ji je predsedoval Daladier sam. Po vseh ulicah v Alžiru so bile razobešene zastave z napisom »Z vel Daladier! Alžir pozdravlja Daladierja!«

S križarke »Foch« je predsednik francoske vlade Daladier poslal predsedniku republike brzojavko, v kateri poudarja, da je srečen, ker more potrditi čustva vdanosti vsega Tunisa do matere domovine. Drugo brzojavko je poslal francoskemu generalnemu rezidentu v Tunisu V. njej pravi: »Pred vsem svetom je mogel tuniški narod potrditi, da trdno zaupa v svojo usodo kot član velike francoske skupnosti. V imenu vlade vas prosim, da sporočite izraze mojega velikega zadovoljstva vsem, ki so organizirali sprejem ter tako narodu omogočili izraziti svoje želje ob veličastni manifestaciji, ki je ogromnega simboličnega pomena.«

Na koncu pravi v brzojavki, da je Francija našla v teh navdušenih manifestacijah

v Tunisu »močno podporo, za izvršitev svoje nacionalne in mednarodne naloge.

Važna vojaška konferenca

Alžir, 6. jan. AA. Vojaske konferenca, ki je bila danes v Alžiru, je bila najvažnejša izmed vseh vojaških konferenc v zadnjem času. Na konferenci so bili general George, član velikega vojaškega sveta, podadmiral Darlan, šef admiralskega štaba in general Vuillemin, šef generalnega štaba francoskih letalskih sil, ki spremlja Daladierja na njegovem potovanju.

V Parizu bodo Daladiera svečano sprejeli

Pariz, 6. jan. o. Daladier se bo dreval odpeljal iz Alžira s križarko »Foch« nazaj v Francijo. Ni še znano, v kateri luki se bo izkrcal, v Parizu pa mu že pripravljajo velik sprejem kot državniku, ki mu je uspelo utrditi zveze Francije z njenim kolonialnim imperijem.

Film o potovanju

Pariz, 6. jan. AA. Predsedniku vlade bo priredilo v torek slavnostni večer, na katerem bodo članom diplomatskega zbora, vlade in parlamentarcev prikazovali film o Daladierjevem potovanju na Korziko, v Tunis in Alžir.

Italijanski protest zaradi dogodkov v Tunisu

Tunis, 6. jan. o. Italijanski generalni konzul je bil davi pri rezidentu in je protestiral zaradi dogodkov med obiskom francoskega ministrskega predsednika v Tunisu, zlasti pa zaradi onečaščenja italijanske zastave.

Pritegnitev Avstralije v angleško oboroževanje

V Avstralijo potuje posebna vojaška misija iz Londona, da prouči možnost avstralske oboroževalne, predvsem letalske industrije

London, 6. jan. b. »Daily Telegraph« poroča, da se bo v kratkem podala v Avstralijo posebna vojaška misija, ki jo bodo sestavljali sami višji oficirji in uradni člani angleškega vojnega ministrstva. Tam bo skupno z avstralsko vlado proučila možnost proizvodnje najnovejših tipov angleških letal in pritegnitve avstralske industrije, podobno kakor one v Kanadi, k proizvodnji letalskih delov za potrebe angleškega pospešenega oboroževanja v zraku. Avstralska industrija bi sama tega dela ne zmogla, saj je avstralska vlada dosedaj nabavljala večino letal ali v Angliji ali v Ameriki. Sedaj naj se skupno prouči možnost, da bi se namreč s sodelovanjem ameriškega kapitala zgradile potrebne tovarne tudi v Avstraliji. Ne glede na to možnost pa se v Londonu že dolgo bavijo z mislijo, da bi pridobil avstralsko vlado za zgraditev posebne vojne industrije, ki naj bi predvsem krila potrebe avstralskega dominiona, obenem pa naj bi svojo proizvodnjo tako organizirala, da bi ta ustrezala tudi večjim potrebam vsega angleškega imperija in bi še posebej služila

tudi za obrambo angleških oporišč na Daljnem vzhodu. Iz Avstralije lahko letala v najkrajšem času dosežejo Singapur, Indijo in zlasti Ceylon, kjer se v zadnjem času gradi novo veliko letalsko oporišče. Sprito teh načrtov je razumljivo, ako pripisujemo v Londonu obisku angleške vojaške misije v Avstraliji izreden pomen.

Nova angleška trdnjava na Daljnem vzhodu

London, 6. jan. o. Sedaj se potrjujejo vesti, da so Angličji zgradili na otoku Penangu, zapadno od Malajskega otočja, novo oporišče. Ves otok je bil izredno močno utrjen. Na njem so zgradili celo vrsto vojašnic in tudi poslopje za oficirsko šolo. Na strateških točkah so razpostavili topove največjega kalibra, imajo pa tudi vsi polno najmodernejših protiletalskih topov. Graditev utrdb se na otoku nadaljuje. Kakor zatrjujejo vojaški strokovnjaki, bo ta otok kmalu najjačje utrjeno angleško vojno oporišče na Daljnem vzhodu.

Badnjak za kraljevski dom

Svečanosti v Beogradu po prastarih običajih

Beograd, 6. jan. AA. Vojaštvo beograjske posadke je tudi letos proslavilo na svečan način božični večer. Po vseh vojaških so bile prirejene ob tej priliki svečanosti, ki so obhajene pri pravočasnosti v jugoslovenski vojski. Popoldne je bila tradicionalna svečanost prenašanja badnjaka. Tej svečanosti, katere glavni del je bil v dvoru na Dedinju, so prisostvovali t. j. Vel. kralj Peter II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle in člani kraljevskega doma. Slavnostni sprevod vojaštva je krenil ob Oficirski doma ob 11. dopoldne z več godbanji ter je v Košutnjak pripeljal na 12. uri. Pri tej svečanosti je sodelovalo tudi beograjsko občinstvo. Badnjake so sekali ob sviranju godbe ter ob navzočnosti članov raznih viteških in drugih organizacij. Dva badnjaka so posekali na Avali že prejšnji dan. Eden je bil namenjen za Nj. Vel. kralja Petra II., drugi pa za Nj. Vis. kneza namestnika Pavla.

Ko so badnjake okrasili, je sprevod ob zvokih godbe in streljanju iz pušk krenil na Dedinje. Med potjo so množice ljudstva navdušeno vzvikale Nj. Vel. kralju, knezu namestniku in članom kraljevskega doma. Sprevod je šel od Košutnjaka proti Dedinju preko tulara Kneza Aleksandra Karađorđevića. V dvoru na Dedinju so že pričakovali nosilce badnjakov Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle, kraljeviča Tomislav in Andrej, kraljica Olga s knezevici Aleksandrom in Nikolajem in princeso Elizabeto, minister dvora Milan Antić, maršal dvora Čolak Antić, prvi adjutant kralja divizijski general Hristić, guverner kralja Jere-

mija Živanović ter člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja. Prihod badnjakov na dvor so objavili s fanfarami ob 15. v tem trenutku so stopili pred vhod kralj, knez namestnik Pavle, kraljeviča, knežinja Olga, kneževica in princesa Elizabeta Nj. Vel. kralj je po starem pravoslavcem običaju potresel z žitom prinašalce badnjaka ter jim zaželel dobrodošlico. H kralju je pristopil polkovnik Vojislav Petrović, poveljnik 1. konjeniškega polka, ki je vodil te svečanosti in mu čestital. Skupina oficirjev, zastopnikov vseh beograjskih vojaških oddelkov je nato prenesla badnjak v veliko dvorano ter ga postavila na ognjišče, na katerem je že gorel ogenj.

Oficirji, ki so prinesli badnjak, so nato stopili v vrsto na levi strani ognjišča. H kralju so stopili Nj. Vel. kralj Peter II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle in vsi ostali člani kraljevskega doma so se z njimi prijazno razgovarjali, nato pa jih po starem običaju pogostili z žganjem in slaščicami. S tem je bila svečanost končana, nakar so oficirji, ki so prinesli badnjak, zapustili dvorano ter odšli v Beli dvor, kjer so prav tako položili badnjak na ognjišče. Člani kr. doma na čelu z Nj. Vel. kraljem in Nj. Vis. knezom namestnikom so nato prisostvovali defileju vojske pred dvorom. V sprevodu so korakali vsi, ki so sodelovali pri prenašanju badnjaka v posamezne vojašnice v Beogradu.

Svečanost je bila končana ob 16., ko so vojaški oddelki v krasnem redu odkorakali po beograjskih ulicah v svoje vojašnice, da v njih po starem običaju proslavijo božični večer.

Boji v Kataloniji

Dočim si je Franco priboril v Kataloniji nove uspehe, se v Estremaduri nadaljuje republikanska protiofenziva

Pariz, 6. jan. o. Nacionalisti do dopoldne polagoma napredovali v odseku pri Borias-Blancas. Kakor zatrjujejo njihova poročila, je pričel odpor republikancev v teh krajih popuščati, po vestih iz Barcelone pa se republikanska vojska na kalonski fronti še vedno uspešno upira. Vendar je Borias-Blancas res že v nacionalistični posesti. Prometno je ta kraj sicer velikega pomena, ker vodi iz njega cesta in železnica proti Tarragoni, toda nacionalisti bodo morali na tej poti premagati še velike težave. S planine Llanos del Urge bodo te težke prodrli čez gorovje Serra de la Llena in Vinalvo, na čigar drugi strani leži katalonsko Primorje.

Na estremadurski fronti se republikanska protiofenziva še nadaljuje ugodno in so republikanci zavzeli znova več nacionalističnih krajev ter si utirili pot v pokrajino Cordobe.

Francosko vojno poročilo

Salamanca, 6. jan. AA. Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Naše prodiranje v Kataloniji se je nadaljevalo. Naše čete so prispele na drugo stran reke Segre do Sudanelle. Zasedle so

mesto Borias-Blancas. Prav tako so zavzele mnoge važne postojanke posebno v odseku južno od Sierre di Torno. Sovražnik je pustil na bojišče mnogo trupel in mnogo vojnega materiala. Danes so naše čete ujele 1.200 sovražnikov. Med vojnim plenom je tudi kompletna radijska postaja. V odseku Granadelle je sovražnik napadel naše prednje postojanke, a je bil odbit ter je imel pri tej priliki večje izgube. Nacionalistično letalstvo je bombardiralo vojaške objekte v Tarragoni in Castel Felsu ter pristaniške naprave v Barceloni. Bombe so zadele tudi vladno palačo. Včeraj je bilo sestreljenih tudi več sovražnih letal.

Republikansko poročilo

Barcelona, 6. jan. AA. Vojno ministristvo je objavilo: Zaradi močnega sovražnega napada na vzhodnem bojišču smo prednočnim morali izprazniti Anteso de Segre in Borias-Blancas. Včeraj smo energično zavrnili sovražne napade, pri katerih so sodelovale prostovoljske divizije. Na estremadurskem bojišču smo napadli nacionaliste v odseku Valsequiro.

Organizacija rumunske enotne stranke

Bukarešta, 6. jan. o. Rumunski službeni list je objavil včeraj statut in program nove rumunske stranke narodnega preporoda. Stranka ima geslo »Kralj in narod, delo in vera«. Po statutu stranke bodo morali biti vsi njeni člani, ki zavzemajo kakršnokoli javni položaj ali službo, v izvrševanju službe uniformirani; ostali bodo morali nositi znake, uniforme pa le ob manifestacijskih prilikah. Stranko bo vodil najvišji vrhovni svet, v katerem bo 150 članov. — S kraljevim ukazom je bil včeraj imenovan prvi direktorji, ki bo vodil začasno posle in pisarno stranke narodnega preporoda. V direktoriju je 24 članov.

Stranka narodnega preporoda bo imela tri generalne tajnike, za katere bodo najbrže imenovani minister za notranje za-

deve Palinescu, pravosodni minister Jamando ter nekaj ugledna osebnost iz strankinih vrst, katere ime pa sedaj še ni znano.

Spremembe v vladi?

Bukarešta, 6. jan. w. Rumunski poslanik v Parizu dr. Tatarescu bo prihodnje dni prišel v Bukarešto, kjer bodo važna politična posvetovanja. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, se pripravljajo važne spremembe v vladi. Dosedanji min. predsednik patrijarh Miron bo odstopil, na njegovo mesto pa bo prišel najbrže sedanjí notranji minister Călinescu. Dr. Tatarescu bo skušal pridobiti za vstop v vlado več svojih prijateljev iz liberalne stranke, prav tako pa bodo prišli v vlado tudi pristasi Jorge.

Katastrofalen požar v pariškem zabavišču

Dve osebi sta zgoreli, štirinajst pa je hudo ranjenih

Pariz, 6. jan. w. V znanem montmarterskem zabavišču »Casanova« je nastal v pretekli noči strahoviti požar, ki je zahteval tudi dve smrtni žrtvi. Okrog polnoči, ko je bilo zabavišče nabito polno, je iz neznanega vzroka zajel ogenj božično drevo, ki je bilo v kotu glavne dvorane. Plameni so bliskovito zajeli papirne okraske in v hipu je bila vsa dvorana v plamenu. Ljudje so v paničnem strahu drveli proti edinemu izhodu, kjer je nastala silna gneča, v kateri je bilo več ljudi poškodovanih. Ko so prihiteli gasilci, je bilo v plamenih že vse poslopje in le s težavo se jim je posrečilo, da so prepre-

čili razširjenje požara na sosedna poslopja. V ozki veži so našli gasilci okrog 20 ljudi, ki so se dušili v dimu in so bili že onesveščeni. Nemudno so jih prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili zastrupljenje po dimu. Ko so ogenj pogasili, so našli pod razvalinami dve popolnoma zgozeleni trupli. V gneči je bilo 12 ljudi hudo ranjenih. Neka ženska se je skušala rešiti s skokom skozi okno tretjega nadstropja ter je padla na nekega gosta, ki je bežal iz gorečega lokala. Oba sta se nevarno poškodovala in je malo upanja, da bi ostala pri življenju.

Turnir v Hastingsu

Hastings, 6. jan. 1. Sesto kolo je prineslo z zmago Landaua nad bivšim svetovnim prvakom Euwejem veliko senzacijo. Igrala sta Grünfeldovo obrambo. Landau je v 8. potezi ponudil svojemu nasprotniku kmeta, ki ga je ta tudi vzel. Nato je hotel Euwe ohraniti to svojo prednost, Landau pa je žrtvoval še enega kmeta in končno se figuro. Nastala je končnica, v kateri je imel Landau kralja in trdnjavo, Euwe pa dve trdnjavi in kmeta na sedmi črti. Euwe je te prednosti ni mogel doseči nobenega dobička in se je končno vdal. To je bila ena najbolj zanimivih partij na tem turnirju. Sergeant in Miller-Barry sta remizirala. Igrala sta Petrovo obrambo. Klein je porazil Thomasa, Golombek pa Tylorja. Szabo in Pirc sta igrala angleško otvoritev. Od vsega začetka sta igrala zelo previdno. Szabo se je posrečilo spraviti kmeta na 7. črto, braniti pa se je moral pred

možnostjo večnega šaha. Partija je bila dvakrat prekinjena. Stanje po 6. kolu: Landau 5, Szabo 4 (1), dr. Euwe 3 in pol, Pirc 3 (1), Millner-Barry, Golombek in Klein 3, Thomas 2, Sergeant 1 in pol, Tylor 1.

Bitka s tihotapci

New York, 6. jan. a. Davi je pred newyorskim pristanščem prišlo do bitke med carinskimi organi in tihotapsko tolpo, ki je skušala vtihotapiti velike količine mamila. Carinski organi so bili tihotapski družbi že več mesecev na sledu in so bili tako pravočasno obveščeni o sedanji pošiljki. Ko pa so jo hoteli zapleniti, so se jim tihotapci uprli z orožjem. Pri spopadu je bil ranjen en policist, aretiranih pa je bilo šest tihotapcev, med njimi trije inozemci. Oddanih je bilo okoli 50 strelcev. Zaplenili so 250 funtov opija v vrednosti 50.000 dolarjev (nad 2 milijona dinarjev).

S P O R T

še en poraz Zagreba v Ljubljani

V tekmi za zimski pokal je včeraj Ljubljana v prvi tekmi zaslužno zmigala nad Gradjskim z 2 : 1 (1 : 0)

Ljubljana, 6. jan. Neroden čas so si izbrali ligaši za svoj pokal Debla plast snega je gotovo prej primerno torišče za smučarje kakor za nogometaše. Če pa priredijo igralno polskev, kot so jo na igrišču Ljubljane, bi morali nanjo spustiti borce za prvenstvo v hokeju na ledu.

Nemara ni nihče pričakoval regularne borbe na takem igrišču, zato je bil obisk nadse skromen, čeprav ni bilo pretrpanega mraza. Niti 500 vstopnic niso prodali za to tekmo — za Gradjskega, ki zmerom polni igrišče mnogo premalo. Prišli so le tisti, ki so na podlagi poslednjih uspehov belo-zelenih računali z možnostjo uspeha tudi proti »purgerjem«. Niso se vsteli!

Postavi moštev sta bili v naprej napovedani:

Ljubljana: Lindtner; Ceglar, Bertoncelj; Vodišek, Serčer, Boncelj; Janežič, Pupo, Grntal, Vovk, Erber.

Gradjski: Glaser; Hügel, Beloševič; Jutt, Jazbinšek, Kokotovič; Šipoš, Lešnik, Wölfl, Cimermančič, Zalant.

Na ledeni plošči

oboji so zaigrali zelo dobro

Sicer je bil Hügel po koncu tekme mnenja, da se na takem terenu ne da doseči regularnega rezultata; taki izjavi ni mnogo oporekali, bolj bi bila prepričevalna, če bi bila padla pred tekmo. V ostalem pa je res, da je igrišče imelo za igralce vse druge zahteve kakor običajno. Pa so se nekateri, ki razpolagajo s primerno stabilnostjo in dobrih očesom za pravočasen start, še dobro znašli. Če je bilo v začetku tekme še precej nerodnosti, so se pa proti koncu že skoro vsi igralci privadili težavam in je tekla borba že precej regularno.

Igra je bila — ne samo za začetek sezone — dobra, lepa, borbena. Razvijala se je v naglih potezih, skoro v tempu kakor pri hokeju na ledu. Pretežen del prvega polčasa je potekel v izraziti premoči belo-zelenih, ki je šele proti koncu nekoliko popustila. Le sredi polčasa so imeli »purgerji« več pobude in več od igre, pa je ta presledek trajal le dobrih deset minut. Seveda so imeli belo-zeleni precej več priložnosti pred golom kakor gostje. Realizirali so eno in šli z zasluženim naskokom enega zgoditka na odmor. Drugi del igre pa je bil v znamenju terenske premoči gostov, čeprav so bili številčno pod nasprotnikom. Kajti v 4 min. jim je sodnik poslal v garderobo Kokotoviča, pozneje v 10 min. sta mu sledila še Cimermančič in Vodišek, tako da se število še vedno ni izenačilo. Za čudo se odsotnost treh igralcev skoro ni opazila. Tempo igre ni nič utrpel, a »purgerji« so s tvegano igro oslabilje obrambo uspešni in so prenesli tok dogodkov v nasprotnikovo polovico. Ni bila primerna taktika belo-zelenih, da so posvečali več pažnje obrambi kakor napadu. Bila je prilika, da izdatno zmaga nad nasprotnikom in se s tem že skoro na pol kvalificirajo za drugo kolo. Tako, kakor je igra tekla in potekala, je rezultat precej veren odsev samih dogodkov.

Ljubljana prihaja v formo

Vse kaže, da se je ljubljansko moštvo le dokopalo do neke udarnosti, ki smo jo že zdavnaj želeli in mu bo omogočila dober plasma med vrhskimi moštvili Jugoslavije. Konsolidacija in zdrav napredek moštva sta se razodevali že v vseh pol tucat poslednjih tekmah. Solidna obramba je tudi tokrat opravila svoje delo skoro brez napake. Ceglar se razvija v nadpovprečnega branilca, zato pa Stane deloma popušta. Lindtner je prejel svoj prvi zgodi-

tek, odkar igra v ligaškem moštvu; malo slaven je bil ta komad. V srednji vrsti so zadovoljili vsi v tekmu prvega polčasa. Potem je bilo v tem delu moštva marsikaj narobe. V napadu je držal do konca na postavljeni liniji le Grntal, ki je bil najboljši napadalec na terenu. Čudovito zna zaposliti svojo okolico, hkrati je silno nevaren pred golom. Izreden je bil Erber do polčasa, potem so ga povsem zanemarili; v drugem delu igre je dobil menda eno samo žogo. Pač pa je zablestel v drugem polčasu Janežič, ki so ga nenehoma pošiljali naprej. Pupo je bil koristen v polju. Vovk pa vse premrtev. — Svojo prvo bitko v tem letu so belo-zeleni zaslužno odločili v svojo korist; uspeh je tem pomembnejši, ker je dosežen proti imenu a la Gradjski.

Gradjski ni bil slab

Kombinatorno je kljub terenski težavnosti na momente briljiral. Če je podlegel, se mu je to pripetilo le zaradi neuglednosti v moštvo. V obrambi sta zadovoljila Glaser in Beloševič, dočim je bil Hügel izredno šibka zasedba. Tako sta bili v prvem polčasu tudi med krilci dve izraziti luknji: povsem na mestu je bil edino Jutt, dočim se Jazbinšek in Kokotovič nista znašla. V napadu pa je Šipoš potreboval vse prvi polčas, da se je ugrl. Zato pa je bil v drugem delu spet stara znanaka in najnevarnejši nosilec akcij. Ostali v napadu so v polju s svojimi kombinacijami ugajali, takih prilik, kakor jih je ustvarjal Grntal, pa ni nihče premogel pred ljubljanskim golom.

Ze v prvi polovici igre so imeli belo-zeleni mnogo več prilik kakor njihov nasprotnik. Do uspeha pa je privedla šele akcija v 40 min.: Erber je lepo povezel dober predložek, lokavo »predribljaj« Jutta in Hüglu ter razantno centriral; Janežič je na 2 m pred Glaserjem samo podstavil stopalo in žoga je šla elegantno v mrežo. Izenačili so gostje v 23. min. po odmoru. Stvar je krasno pripravil Lešnik, ki se je »predribljaj« mimo Pupaota Serčerja in Staneta, njegov pas je Šipoš poslal do prostega Wölfla, ki se mu je komaj posrečilo stisniti žogo pod Lindtnerjem v mrežo. Samo nekaj potez so izvedli potem na terenu in v 25 min. je bila bitka odločena: Pupo, dolg predložek je Janežič silajno presnel in podal Grntalu, ki si je utegnil žogo udobno namestiti in jo iz neposredne bližine plasirati mimo Glaserja. In pri tem je ostalo do konca!

Sodil je g. Macoratti dobro in objektivno. V začetku drugega polčasa je kazalo, da mu bo ušla igra iz rok, pa je z energičnimi in upravičenimi ukrepi dosegel idealen red in mir na igrišču.

Ostali izidi

Zagreb, 6. jan. V Zagrebu sta bili danes na igriščih Concordije in Gradjskega odigrani prvi dve tekmi iz 1. kola za zimski pokal, ki sta se končali s precej tesnima, toda pričakovanimi zmagama domačih moštev.

Hašk : Slavija (S) 1:0 (0:0).

Sarajevsko Slavijo je občinstvo pri prihodu na igrišče sprejelo z glasnim žvižganjem, in burnimi protesti, in sicer v zvezi z znanimi dogodki, ki jih je v Sarajevu doživel Gradjski Sarajevčani se kljub temu niso dali uplašiti in so zaigrali vso igro prav dobro. Hašku pa se je vendar posrečilo, da je zabil svoj edini in zmagosni gol. Tekmo je sodil domači sodnik Matančič.

V drugi tekmi je Concordia zmagala nad Bato z 2:0 (1:0).

Prvi gostje iz tujine

Drvi ob 20. in jutri ob 10.30 bodo na drsališču Ilirije v hokeju na ledu proti domači ekipi gostovali Beljačani (Villacher SV)

Hokej na ledu

Ljubljana doma brez konkurence

Včeraj je slednjič reprezentanca Ljubljane zmagala nad reprezentanco Zagreba 11 : 2 (3 : 0, 3 : 1, 5 : 1)

Ljubljana, 6. jan. Ob 19.30 je bila danes odigrana še tretja hokejska tekma dneva in sicer z zanimanjem pričakovana reprezentančna tekma med Ljubljano in Zagrebom. Ljubljansko reprezentanco je tvorila Ilirija, zagrebško pa kompletni ZKD z obema Marathonci Belakom in Lacherjem.

Igra je bila zelo lepa. Zagrebčani so že od teh tekem pokazali precejšen napredek, tako da so morali Ljubljanci zaigrati s polno paro, da so izvili še enkrat dvoletni izid. Med Zagrebčani je igral tudi trener ZKD Zettnik, ki je tudi dosegel oba gola za Zagreb. V ostalem pa je bil eden od njih avto-gol, ker je imel Ice »puck« že v rokah, pa ga je nato spustil iz rok v gol. Med gosti je bil razen Zettnikerja dober tudi Belak, izvrstno se je držala tudi obramba, vse ekipa pa je predvsem pridobila na brzini. Pri Ljubljancih je bil najboljši mož Zitnik kot branilec, ki je s svojimi solo akcijami ustvaril marsikatero kočljivo situacijo pred golom in dosegel tudi več zgoditkov.

Tekma je bila precej ostra, vendar ni prekoračila meje dovoljenega. Za sodnika je bil g. Vodišek. Gledalcev je bilo manj kakor dopoldne.

(Poročila o poteku dopoldanskega hokejskega turnirja za drž. prvenstvo so objavljena na 6. strani.)

Prva smučarska tekma v Ljubljani

Včeraj je SK Reka izvedla uspešno klubsko prireditev na Rožniku

Ljubljana, 6. januarja SK Reka, ki vrši v viškem in rožnodolskem delu mesta sportno propagando, je priredila danes svojo klubsko tekmo za senlorje, juniorje in mladino. Bog vremenja je to zimo naklonjen ljubljanskim

smučarjem; že več kot 14 dni smo lahko trenirali doma in to se tudi pozna pri rezultatih, kajti večina je navezana le na sneg, ki pade v Ljubljani. Gorenjska je zanje obljudnjena dežela, ki si jo lahko privoščijo samo za dan ali dva, ker je pa za pravi trening premalo.

Tekme se je udeležilo okoli 30 tekmovalcev, kar je za klubsko prireditev zelo lepo. Največja je bila udeležba pri mladini; po vsem, s katero so se najmlajši borili v današnji boj, smemo upati, da se bo njih število stalno večalo.

Proga je bila tipično ravninska in je višinska razlika znašala le 40–50 m. Začetek je bil pri strelšču pod Rožnikom, proga je tekla najprej ob večni poti, nato dalje ob Glinščici preko Brda in mimo Bokavc v majhnim vzponom na Klobuk in dalje na najvišjo točko Stražen vrha pri Poduiku, od tu se je obrnila proti Kosezam, toda samo do Glinščice, nato pa preko Večne poti in po obronkih Rožnika nazaj na strelšče. Juniorska proga se je odcepila od seniorske pri Bokavcah in zavila takoj po ravnem proti Podutiku, kjer se je zopet združila s seniorsko. Proga za mladino je bila dolga samo 3 km in je vodila skoraj ves čas po ravnini. Sneg je bil po travniški dober, v gozdu pa nekoliko poreden kar je delo tekmovalcem nekoliko preglatilo pri mazanju. Proga je bila dobro izpeljana in markirana, le na nekaterih mestih so otroci prekmalu pobrali zastavice in tako nekoliko otežili orientacijo, hujšega ni bilo.

Seniorska proga je bila dolga okoli 12 km in je zmagal izven konkurence Deleza Milan (Sm. kl. Ljubljana) v času 51:14, 2. Gale Vilko (SK Reka) 53:21, 3. Dular Tone (Reka) 54:01, 4. Čuha Albin (Reka) 59:09, 5. Keršič (Reka) 1:03:12. Škoda, da sta tu zlomila smučke favoriti Kovar Janez in dobri Babnik, oba Sm. kl. Ljubljana.

Juniorjska proga je bila dolga 8 km; tu je zmagal Petrovič Avgust (Reka) 40:36, 2. Zdenko (Reka) 44:31, 3. Dobrajc Pero (Reka) 44:35, 4. Samotorčan Ivan (brez kluba), 5. Drobinek Branko (brez kluba) 46:45, 6. Hribenik Valentina (Reka) 59:01. Čas zmagovalca je zelo dober.

Pri mladini je za zmagal Magušar (Reka) 23:26, 2. Logar (Reka) 26, 3. Špazpan (Reka) 24:45, 4. Kožuk (Reka) 29:15, 5. Dovjak (Reka) 29:52, 6. Bačar

(Reka) 31:50, 7. Bogataj (Reka) 35:49, 8. Vrečar (Reka) 39:02.

Tekmi je prisostvovalo tudi večje število gledalcev. V nedeljo pa priredi SK Reka v Zlebeh pri Mednem še tekmovalce v smuku in slalomu.

Klubske tekme SmK Ljubljane

V tekmu na 16 km je zmagal Lado Starman, v skokih pa Karel Klančnik

Bled, 6. januarja. Včeraj in danes je SmK Ljubljana na Pokljuki izvedel svoje klubske tekme. Včeraj so tekli na 16 km, in sicer 16 tekmovalcev. Zmagal je Lado Starman z 1:17:35, naslednja mesta pa so zasedli Crnobori Drago (1:18:42), Robnik Rudolf (1:23:03), Svičelj (1:23:38), Bevc Edo (1:26:37), Cizman itd.

Favorit Gusti Jakopič je zlomil smučke in se zaradi tega ni mogel plasirati.

Danes so bile na pokljuki skakalnici še skakalne tekme, ki jih je nekoliko oviral močan veter. V tej konkurenci je zmagal Karel Klančnik z 220.4 točke, naslednja mesta pa imajo Nedog Jože (197.9), Florjančič Peter (187.6), Bevc Edo (179.20), Svičelj, Javornik, Starman in Vidic.

Bevc in Vidic sta padla in sta zato prišla na poznejša mesta.

Vremenske razmere so bile posebno včeraj na Pokljuki idealne. Kot sodnika sta obkralj poslovala gg. Bogdan Zupan in Bogdan Sramel.

Klubski smučarski dan

Na Jesenicah, v Planici, v Zlebeh itd.

Kakor vsako leto, bodo tudi letos vsi jeseniški klubi jutri v nedeljo priredili svoje klubske smučarske prireditve, na katerih pomerijo svoje sile vsi tekmovalci, od najstarejšega pa do najmlajšega. SK Bratisvo, ki ima v svojih vrstah predvsem odlične tekmovalce, ki gojijo klasične discipline, bo priredil ob pol 10. dop. teke na 12, 5 in 2 km s startom in ciljem na igrišču pod Mežakijo. TK Skala in ASK Gorenjce pa bosta izvedla klubske tekme v slalomu na Roči oziroma Crnem vrhu. Oba kluba imata odlične tekmovalce v alpskih disciplinah, zato bo borba za klubskega prvaka na obeh krajih zelo huda.

Jesenjani bodo torej v nedeljo imeli dovolj izbire, da bodo prisostvovali lepim borbam naših tekmovalcev, bodisi na Jesenicah ali pa jih šli pogledat na Črni vrh odn. Rožco.

Enako kakor na Jesenicah bodo imeli svoje klubske prireditve tudi ostali naši smučarski klubi širom vse države.

Po razpisu imamo predvsem v mislih velike smučarske prireditve SK Ilirije v Planici, ki bodo v tekmu jutrišnje nedelje. V dopoldanskih urah bodo teki v štirih kategorijah na 16, 8, 5 in 3 km, popoldne pa bodo na planiških skakalnicah prvič letos pomerili svoje moči tudi skakalci. Mladina in naraščajoča skakala ob 13.30 na 25 m skakalnici, seniorji pa ob 15. na 40 metrski za domom SK Ilirije. Prireditelji računajo s številno udeležbo domačih tekmovalcev, pa tudi z gosti iz ostalih klubov.

Kakor poročamo na drugem mestu, bodo jutri v alpskih disciplinah tekmovali tudi v Zlebeh nad Mednem. Ta prireditev je v izvedbi ljubljanskega kluba Reke.

Službene objave GZSP na Jesenicah. Klubski dan. Vse klube in društva opozarjamo, naj izvedejo 8. t. m. svoje klubske prireditve, zapisnike pa na predpisanih tiskovinah takoj pošljejo podvezi. — Seznan sodnikov. Za zdajno okrožnico smo vsem sodnikom poslali posebne vprašalne pole, ki naj jih klubi ali sodniki sami čim prej vrnejo, da bomo lahko sestavili točen seznam. Klubi naj nam pošljejo tudi imena sodniških kandidatov, ki mislijo v letošnji sezoni opravljati izpit. — Verifikacija. Na sei 28. dec. 1938. sta bila verificirana s pravico takojšnjega nastopa Urban Anica (Skala) in Zupančič Ciril (Bratstvo). Z enoletno zabrano nastopanja je bil verificiran za TPD Radovljico Prešern Franc, ker je prestopil iz drugega kluba. Verifikacijo je obnovil Markez Janez, Sm. k. Bohinj. — GZSP.

Ljubljanski sportni klub sporoča svojim članom, da bo redni občni zbor v petek dne 20. t. m. ob 20. v lovski sobi restavracije Slamič z običajnim dnevnim redom. Odbor.

Pousod priči, pousod mirno

6. I. 1939
Kranjska gora 810 m: —10, 85 cm snega, priči, mirno,
Ratoče-Planica: —10, jasno, 80 cm snega, priči, mirno,
Bled 501 m: —8, delno oblačno, 50 cm snega, srenj,
Pokljuka 1300 m: —7, delno oblačno, 60 cm priča, 80 cm podlage, mirno,
Bohinj »Zlatorog« 530 m: —8, oblačno, 85 cm snega, priči, mirno,
Bohinj Sv. Janez 530 m: —8, oblačno, 85 cm snega, priči, mirno,
Kornna 1520 m: —7, oblačno, 230 cm snega, priči,
Gorjše 1000 m: —7, jasno, 65 cm priča, mirno,
Jezerko 890 m: —6, jasno, 20 cm priča, 50 cm podlage, mirno,
Polzevo 620 m: —4, oblačno, 45 cm snega, priči,
Sodražica: —7, delno oblačno, 10 cm priča, 30 cm podlage,
Bleke: —4, delno oblačno, 40 cm snega, priči,

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Topli zračni val se še vedno drži nad Sredozemskim morjem. Njegov

BADNJAK

Ljubljana, 6. januarja.

Po glavnih ljubljanskih ulicah se je danes popoldne pomikal dolg in slikovit vojaški sprevod. Da nenavadno dolg in slikovit vojaški sprevod, ki so ga Ljubljani čim bolj veselili opazovali. Ob pol 15. so krenili zastopniki naših garnizijskih enot, z vojaško godbo na čelu v Tivoliju pridružitveni sicer v Groharjevo ulico pred vilo, kjer stanejo komandant dravske divizijske oblasti g. general Dordje Lukić. Njemu so prvega ponesli okrašen badnjak. G. divizionar se je badnjakom toplo zahvalil in jim požel srečen božič. Nato je sprevod z vojaško godbo, ki je vsa pot igrala koračnice prispele po Vegovi ulici in čez Kongresni trg v osrčje mesta. Zavil je po Selenburgovi in dalje po Tyrševi cesti. Tu je bil zlasti gost spališ občinstva, da se je tramvajski promet kar zajel. Pred Knežovo hišo na Gosposveti cesti se je sprevod ustavil, da so izročili badnjak pomočniku divizionarja g. generalu Dodiću. Iz središča mesta na nadaljnji poti proti Oficirskemu domu v vojašnici Vojvode Mišiča se je sprevod še povečal.

Pred Oficirskim domom je gori ogledni, v domu samem pa so že bili zbrani številni častniki, aktivni kakor rezervni ter mnogi civilni predstavniki, med njimi g. ban in ljubljanski župan. Tu je bil glavni badnjak vržen na ogenj, potem pa so badnjake čarji raznesli badnjake svojim edincem. Topničarjem, planincem, velopiletskemu bataljonu, granicarjem, orožniški četi in ostalim. V Oficirskem domu se je razvila ob prijazni pogostitvi pristranske zabave in so bile izrečene številne čestitke. Hristos se rodi!

Cette 6. januarja

Na pravoslavni badnji dan je krenil danes ob 14. badnji sprevod, v katerem so bili oficirji na konjih ter podoficirji in redovi na sanjah in vozovih z železničarsko godbo iz vojašnice kralja Petra v celjsko okolico po badnjake. Na povratku so oddali badnjake v vojašnici kralja Aleksandra. V stanovanjih poveljnika polka g. polkovnika Mihajloviča in poveljnika vojaškega okrožja g. polkovnika Mitkovića ter v vojašnici kralja Petra. Po cerkvenem obredu na dvorišču vojašnice kralja Petra se je pričel v Oficirskem domu prijeten družabni sestanek.

Maribor 6. januarja

Mariborski pravoslavni verniki so tudi letos na tradicionalen način obhvalili badnjak. Slikovita svečana povorka je krenila ob 13.30 iz vojašnice Vojvode Putnika skozi mesto do Kazine kjer je bil ob 17. slovesen sprejem badnjaka. V povorki z vojaško godbo na čelu so se uvrstili odlični predstavniki vojaških oblasti. Skoro polnoštevno se je udeležilo povorke mariborski častniški zbor. Na čelu povorke so pa bili sokolski jezdecji. Mariborčani so pozorno motrili pestro božično povorko mariborskih pravoslavcev.

Josip Verlič

V četrtek, 5. t. m. ob 22. je nepričakovano preminil na svojem stanovanju v Ljubljani g. Josip Verlič, znan ljubljanski veletrgovec, lastnik firme Anton Krisper Kolonialne. Še jutraj je prišel v pisarno, da bi kot vedno opravljal svoje posle, pa se ni počutil dobro ter se zato vrnil v stanovanje počivat. Čez dan je postal slabši, ne da bi mogel povedati kaj mu je, zvečer pa je omedlel ter nato preminil kljub skrbni negi treh poklicanih zdravnikov na emboliji.

Rojen je bil rajni dne 7. oktobra 1885 v Smledniku kot sin malega posestnika. Ko je dovršil tri razrede gimnazije, študija zaradi pomanjkanja sredstev ni mogel več nadaljevati ter se je šel učiti trgovine. Bil je vajenec in pomočnik v raznih ljubljanskih in celovških podjetjih. Že pred vojno pa se je osamosvoil in otvoril lastno trgovino v Zagrebu. Od leta 1919 je postal družabnik znane firme Gregor & Co. v letu 1928 pa firme Ant. Krisper Kolonialne, katero je čez par let prevzel popolnoma in jo vodil do svoje smrti.

Živel je sicer predvsem svojemu podjetju in svoji družini — ženi in trem otrokom — ter se zaradi tega ni udeleževal javnega življenja. Bil pa je slovenski narodnik in napredniak starega kova. V narodnem duhu je vzgojil tudi svojo družino. Bodi mu ohranjen časten spomin, njegovi ugledni družini pa izrečeno iskreno sožalje!

Mašina na meji je bila obklevana

Gradišče na Kozjaku 6. januarja

Kdor je že kdaj bil ob naši severni meji od Maribora do Dravograda in motril življenje kozjaške kmetije se je lahko prepričal, da mu nudi zemlja le malo. Malo je tu blagostanja in sreče. Prekopa je zemlja, pretrda borba za kruh in premalo razumevanja onih, ki bi lahko pomagali.

Na Stefanovo pa je tudi v uboge kočice obmejne Gradišče prispela radost. V ljudski šoli Družbe sv. Cirila in Metoda je bila mladini priredena božičnica. Po nagonu lokalnega upravitelja Tuška so učenci zapeli večno lepo »Svetlo noč« in pred kraljevo sliko našo narodno himno, nakar so sprejeli iz rok gospe upraviteljeve najpotrebnejša darila tople obleke in čevljev. Takih darov je bilo deležnih vseh 95 šolarjev.

Blagi in zavedni dobrotniki, ki so omogočili to božično veselje vseh obmejnih mladini so: »Gradiški božiček« — direktor mar. klasične gimn. g. Matrak in njegov ugledni zavod tovarnarja Mirko Rosner (2 zabojna blaga) in Hutter (1 za boji blaga) iz Maribora. CMD iz Ljubljane (ki je vedno budna opazovalka razmer na severni meji) in banovina.

Po obdaritvi se je vsem zahvalila učenka Pepca Grlova, a pesem je »skovala« učenka Katarina Viltušnikova, pa jo podajamo, kakor jo je namenila dobrotnikom:

Veseli nam žari iz lice,
ko prišli k nam ste dobri strici,
daril prinašajoč božičnih,
potrebni nam stvari različnih.
Vse solarje ste danes obdarili,
zato ne bomo vas ni pozabili.
Dobrotnikom, ki niso dali malo,

**GRADIVINSKI DOKUMENT O HEROJSKI BORBI
CEHOSLOVAKOV ZA SVOBODO NARODA!**
Ta edinstvena filmska umetniška prikazuje v pretresljivih slikah vznemirljive dogodke v zaledju za fronto, doživljaje v hiši kjer so vsi enaki.
VI. Eersly, A. Mandlova, F. Smelik
KINO UNION, tel. 22-21

Notranjsko vabi smučarje

Logatec, 3. januarja

Da je naša Gorenjska raj za smučarje, ve vsakdo, da želi to postati tudi naša Notranjska, vidimo in slišimo vsak dan — naša Notranjska se drži nekako v ozadju, kakor da bi v smučarstvu ne pomenila prav ničesar. Le malo je smučarjev, ki se zanimajo za naše kraje na Notranjskem, poslušajmo se pozimi. Toda popolnoma po krivici! Smejo trditi da se more je malo kateri kraj naše ozije domovne ponasati s tako lepimi smučali, kakor na primer Logatec. — In kar je glavno, s takimi smučskimi prilikami, kakršne vabljajo v Logatec, ker prav od teh je največkrat odvisna dobra smuka!

Logatec je sicer priznan in upoštevano letovišče toda zimske lepe smučali in zimske čari okoliše našega prekašajo letne Okolica je kakor nalašč ustvarjena za dobro smuko. Dulce natakneš kar na postajo in po nekaj sunkih s palicami si že v najlepši zimski pokrajini, na najlepših smučalih, kakršnih nis: pričakoval. Če si začeti, se boš podviral pod Sekirko, kjer boš dobil veliko število takih nesrečnejših, ki si s pikami, vzbijajo v glavo oziroma v noge smučarsko učenost. Tu po mili volji izbereš strmino, ki bo najbolj primerna tvojim sposobnostim. Če pa ti tu ne bo všeč, si boš izbral eno tistih tihih dolnic, ki se vrstijo proti Gornjemu Logatcu in Skaicam. Po svoji volji boš tu izbral med golimi smučali, ter se prepustil slepemu smuku ali pa med tereni, ki so obraščeni z drevjem.

Pravi smučar, ki se želi naučiti zdravega zraka in smučke opojnosti pa bo izbral enega izmed daljših izletov proti Kalšam, Zibšam, Rovtam, čez Ravnik magari do same meje. Že vožnja sama prinese iznenadi smučarja. Ko je zapustil mestno plundro, zre s strahom skozi okno po pusti ravnini. Kmalu pa se začne valjati vzpenjati in neke blizu Verda se prekalta po tricereterni vožnji na logaško planoto. Pod seboj zreš Cankarjevo Vrhnico sam pa se znajdeš v zasneženih pokrajini Nadmorska višina je 520 m, ki pa ni sama odločujoča. Pa planota je namreč obdana od vseh strani z višjimi in n. ž. n. h. b. i. ki tvorijo pravo jezero smučarjem tako prijetnega mraza in zapirajo pot neprjetim vetrovom. Vlak se od Logatca še nekoliko dviga, nato pa začne padati in z njim pada tudi snežna odeja.

Tudi za daljši odhiti je v Logatcu vse preiskrbljivo ne samo poleti, ampak tudi pozimi.

Solsko vodstvo v Gradišču se iskreno zahvaljuje g. direktorju Mastnaku, ki uvaja vsako leto med svojimi dijaki in dobroščenimi mariborskimi tovarnarji nabiralno akcijo za »ravno obmejno mladino. Hvala tudi CMD v Ljubljani!

Meddruštveni odbor za zaščito narodnega delavstva slovenski javnosti

Maribor, 5. januarja

Meddruštveni odbor za zaščito narodnega delavstva je na svoji prvi seji soglasno sprejel naslednjo ugotovitev in sklenil da jo javno naslovi na vso našo javnost. Ugotovitev se glasi:

»Ugotavljamo, da mora videti vsako pravično narodno vzgojno in narodno obrambo delo zlasti na naši meji svoj cilj predvsem tudi v težnji, da se nacionalno aktivira mali slovenski človek, zlasti slovenski tvorniki delavcev in mali nameščenci. To je, da zavestno postane sorstvarjalec naše narodne samobitnosti in volje po svobodi, kajti največje jamstvo za naše meje vidimo v zadovoljenem malem človeku, predvsem v delavcu, ki se bo čutil etnografskega tako v družabnem, kulturnem kakor v gospodarskem življenju. Samo tedaj smatramo, da bo izboljšanje manjvrednosti in gospodarskega izkoriščanja, ki mu jemlje nacionalno odpornost in škoduje njegovi državljanski zavesti.

Smatramo zato za svojo dolžnost: Ukreniti vse potrebno, da se bo slovenski, zlasti tvorniki delavcev v Mariboru in ob vse naši severni meji zavedal, da se zamoče opreti na vso nacionalno javnost povsod.

Naša in prava Sibirija

Imenska pravda, ki se je razvila zaradi gornjesavske doline, katere naj bi se po R. Badjurovem predlogu imenovala »Slovenska Sibirija« ni daje povod, da podam nekaj pripomb kot eden tistih Slovencev, ki so pogledali tudi čez Uraško gorovje — v pravo Sibirijo.

Predvsem ugotavljam, da spričo poslednje replike R. Badjura ni popolnoma jasno, ali gre sedaj za novotarijo ali pa že za krajeno udomačen izraz. Ako gre res za slednje, predlog g. Badjura ni prav razumeven. Ako pa gre za novotarijo, se stvar pobija sama, ker smo nasprotni novotarijem v toponomastiki dokaj konservativni in nezaupni. Za Sibirijo so tipične neskončne stepe in nekulturne ravnine, ki Alpam v ničemer niso podobne. Snega je v Sibiriji prav malo in ne, kakor se mogoče domneva, na metre. Imajo pa tam dolgotrajni in prav hud mraz, ki je povzročil tudi pojnost »sibirski zima«. Prispodobna med trajnostjo tipičnega sibirskega mraza in količino snega torej ne bi držala. Izrazilo kontinentalno podnebje in sibirski stepe s svojimi potujočimi nomadi ne vedo še nič o belem sportu. Sibirija kot taka ne pomeni torej nič prikupevnosti, čeprav so Rusi pot kulturnosti tam dosegli občudovanja vredne gospodarske in naseljenjske uspehe. Lahko odštejemo tudi odij pregnanstva, ki v svetovni literaturi in zgodovini plava kot nekaj demon nad Sibirijo in vendar ne bomo prišli k pojmom, ki bi bili ugodni za reklamo. Še danes pa nas boli tista mentaliteta, ki je zaradi napačnega mnenja o odpornosti Sibirijakov proti mrazu pripravila neprežaljeno in nepozabno grobnico hekatombam Rusov prav v osrčju naše tepe gornjesavske doline na Vršiču.

Nekoč je padel za lepi Gorski kotar izraz »Hrvatska Sibirija«, toda hrvatska javnost se ga je branila in tudi kaj hitro ubrnila. Naj nam bo to v vzpodbudo, da niso povsod nad Sibirijo tako navdušeni, kakor to misli g. Badjura v svojih sicer plemenitih in dobrih težnjah.

C. P.

Kulturni pregled

»Hollywood« v ljubljanski drami

»Hollywood« Poljaka Romana Niewiarowicza, veseloigra izka kulisa največjega središča ameriške filmske proizvodnje, ki jo je v kleno, čisto slovensko preli Ciril Kosmač, je na prvi predstavi v ljubljani-

ki drami dosegla izredno velik uspeh. V živih barvah in razgibanem tempu je v gnejo živeti veliki in mali filmski ljudje.

prav za prav ne življenja, kakršno je v vsej mnogovrstnosti vsakdanje resnično, temveč samo veselo epizodo, ki jo je nanesla vrsta srečnih naključij, da si vesel začetek in še veseljši happyend v samih višjih počitih roko.

Zgodba sama je od sil preprosta. Dva mlada talenta iz province trkata na vrata hollywoodskih ateljev, na vratih velike usode, kakršno lahko kliče samo igraški talent in sila po odrskem življenju na plan. Tompson, posebej izbrani predstavnik umetniškega posredništva, trgovski utralec s trnjem posutih staza do kariera, je storil, kar je mogel, da Jacka spravila na filmsko platno, in se obenem trudila na vso moč, da Mary, ki se mu je zdel brez talenta, spravi na lep način nazaj domov, a pri prvem polzkusnem snemanju se izkaže ravno narobe, kakor je pač v umetniškem življenju in posebej še v filmu usoda zmerom polna najbolj neverjetnih presenečenj. Potem se prično štrne spetati in raspletati znova. A preden si Jack, ki je ostal na cesti, in Mary, ki jo je Hollywood prigrabil nase, za slovo sežeta v roko, prinese deus ex machina srečo že Jacku: igralec, ki bi moral biti Maryn partner, se nevarno ponesreči — Jack mora vskočiti zanj in tako prične kariero. Iznenadenje, kakršno se samo v filmu zdi verjetno, zaključuje tudi to komedijo o filmu.

V Kreftovi režiji in na sceni, ki jo zasno-

val inž. arh. Franz, je »Hollywood« dosegel edinstven uspeh. Režiser je smotno poudaril vlogo managerja Tompsona, tigar posredovanje predstavlja jedro komedije. Debevec je bil kot Tompson v formi in razmahu, kakor ga se nismo videli na odru. Vsekakor je odkril v njem svoj tip, ki ga lahko v glasu, gesti, mimiki in dejanju izlaga sproščeno do dna. Ob koncu prvega nastopa je Debevec za svojo kreacijo pri odprti sceni doživel buren oplav. Svojo tiho, a vendar upanja polno in zmagovito življenjsko dramo živita ob njem Mary in Jack, ki sta ju Mira Danilova in Jan odigra s resnično iskrenostjo. Dostojanstveno figuro bivšega zvezdnika Maca Nielsa je z udrzano fino podal Kralj. V celoti pomeni predstava uvaževanja vreden uspeh.

Slovstvena zgodovina za dijake

V zaključni Jugoslov. knjigarni je pravkar izšla knjizica »Slovstvena zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov v vprašanjih in odgovorih«. Po osmiku dr. Ivana Preglja priredil za tisk dr. France Tomšič. Knjizica je namenjena srednješkolskim dijakom in bo v glavnem ustrezala svojemu praktičnemu namenu. Ugovarjali bi predvsem temu, da tudi avtorja te knjizice ne jemljeta slovstva dosledno v tistem širokem smislu, kakor ga pravilno definira prof. Kidrič v uvodu svoje »Zgodovine slovenskega slovstva«. Medtem ko v začetku omenjata tudi pismenstvo in narodno pesem, se pozneje, zlasti še pri moderni književnosti omejujejo skoraj izključno na literaturo v ožjem smislu (poezija, pripovedna proza, drama), kakor

da bi slovensko obsegalo samo te panoge. Naj omenim še nekatere nedostatke tega priročnika. Pri A. Gradniku je označeno, da je sodnik v Splitu (v resnici v Zagrebu). Menda je le pretrpano, da je prevajal iz indijskega jezika, saj je Tagore slovenski po njegovih lastnih angleških prepevih. Peterlin-Petruska ni izljal samo zbirko »Po cesti in stepe. Čemu je Vlad Levislik označen kot »privatni uradnik« v Ljubljani, ko je vendar poklicni novinar? Med njegovimi prevodi bi bili vredni omenbe vsaj še Dostojevskega »Bratje Karamazovi« in Tolstaja »Vojna in mir«. Pri Pavlu Golici pogršamo njegovo najnovejšo in morda najpomembnejšo pesniško zbirko. Med »pisci najnovejšega slovenskega slovstva« sta krivično zamolčana vsaj še pesnik Mile Klopčič in dramatik Bratko Kreft, da ne omenjamo drugih, ki po vrednosti niso nižje od tih navedenih. Pri Vladimirju Vidriču je zapisano, da so »izdane njegove pesmi Cene Sjene in Jezuit«. To pa so samo tri pesmice iz zbirke »Pesme« (1907). Čemu so prav te omenjene? Dragutin M. Domjančič je označen kot Dragutin Domjančič (!). »Poleg Kipecev i popevke« bi bilo treba omeniti vsaj še »Sunce i senke«. Čemu ni pri Korolji omenjeno — kakor pri drugih — da je že mrtev? Iz knjizice ne izve dijak niti besede o Matosu, Ljubi Wiesnerju, N. Poliču in drugih, mlajša generacija s Križem, Tinom Ujevičem, Križcem id. pa je sploh izostala. Ponekod presenečajo presplošne trditve, na pr. pri Nazoru: »On je najplodovitejši pesnik sodobnosti«. Kakšne sodobnosti: hrvatske, jugoslovanske ali sploh svetovne? — o.

Darujta za Zvončkov sklad

Nocoj v Trgovskem domu

Domače vesti

* **Jubilej varaždinske gimnazije.** Pred 80 leti je dobila stara hrvatska gimnazija v Varaždinu tudi sedmi in osmi razred, dočim je imela prej samo 6 razredov. Gimnazija v Zagrebu pa je bila popolna že leta 1850. Z varaždinsko gimnazijo vred sta bili pred 80 leti izpopolnjeni tudi gimnaziji v Osijeku in Požegi. Pred 79. leti pa so bile spet ustanovljene županijske oblasti v Hrvatski in Slavoniji, katere je leta 1845 ukinil avstrijski minister Bach, ki se je neslavno zapisal v zgodovino s svojim absolutizmom in s svojimi patenti. Varaždinski veliki župan je postal pred 79. leti Ivan Nepomuk grof Erdödy.

* **Prosvetna manifestacija Hrvatov v Vojvodini.** Zveza hrv. kulturnih društev v Vojvodini, ki ima svoj sedež v Subotici, prireja že nekaj let prvo nedeljo po prazniku Sv. treh kraljev svojo tradicionalno prejo. Ta prireditev je proslava domače obrti in starih običajev, nastopajo pa na njej tudi najrazličnejši odseki v zvezi včlanjenih prosvetnih društev.

* **Zakon o zaščiti stanovanjskih najemnikov.** Odbor Društva stanovanjskih najemnikov v Splitu je na svoji seji razpravljala o pozivu mariborske organizacije stanovanjskih najemnikov, ki je izdelala načrt zakona o zaščiti najemnikov ter ga predložila ministrstvu socialne politike. Splitska organizacija je ta načrt pregledala ter sklenila zdaj na svoji seji, naj se še ta mesec skliče v Zagrebu konferenca, na katero bodo povabljene vse organizacije stanovanjskih najemnikov v državi, da se posvetujejo o vzajemni akciji za zaščito stanovanjskih najemnikov. Na konferenco bodo povabljene tudi predstavniki raznih drugih socialnih, gospodarskih in stanovanjskih organizacij. Na dnevnem redu konference bo tudi predlog o ustanovitvi združenja, ki bo gradila hiše na bazi etažne svojine.

* **Bolezen najstarejšega našega arheologa.** Fra Lujko Murun, znani raziskovalec hrvatskih spomenikov in ustanovitelj knjiškega muzeja, ki je star že blizu 84 let, je pred umerjano boleznijo v velikem nevarstvu. Zdjaj pa se opažajo znaki okrevanja, kar je zelo razveselilo mnogostevne prijatelje in spoštovalce starega zaslužnega učenjaka.

* **Izredni občni zbor Zveze za tujski promet v Sloveniji.** Ljubljana, bo v torek 10. t. m. ob 9.30 dopoldne v veliki dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Vsem članom Zveze so poslana pismena vabila.

* **Kolektivna pogodba za pristaniške delavce.** S koncem leta je izgubila veljavo kolektivna pogodba med pristaniškimi delavci in njihovimi delodajalci v Splitu. Ker je bila že prej podružnica zveze pristaniških delavcev v Splitu razpuščena, je uvedla za člane razpuščene podružnice pogajanja z zastopniki delodajalcev podružnica na Sušaku. Zastopniki delodajalcev pa se nocoj pogajati, češ, da tarife niso enake in v vseh jadranskih pristaniščih in da zaradi tega ne more priti do enotne kolektivne pogodbe. Šef inspekcije dela se zdaj trudi, da bi se čimprej uveljavila enotna tarifa za vsa jadranska pristanišča.

* **Bodoče matere morajo skrbeti,** da se izognejo vsaki lenivosti prebavi, posebno zapeki z uporabo naravnih »Franz-Josefovih« gorenčic. — »Franz-Josefova« voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

* **Prva dela za železniško zvezo Zagreba s Plitvičkim jezeri.** Poudarek važnosti zveze Zagreba s Plitvicami je odveč, ker vedo vsi, da bi bila taka železniška zveza zelo važna za turistični razvoj mesta Zagreba in vseh hrvatskih krajev. Številni tuji, ki obiskujejo Plitvice, se ne morejo načuditi, zakaj še ni zgrajena tako važna proga. Zdjaj so vendarle dovršene priprave na terenu za del proge Karlovac-Slunj. To je tako zvana koranska proga, ki bo vezala Karlovac z Bihačem. Že 1. aprila bo razpisana licitacija za prvi del tega prožnega odseka na razdaljo kakih 10 km. Istočasno pa bodo začeli tudi z delom na terenu Slunj-Bihač. Za zvezo Plitvice s koransko progo je izdelana doslej samo studija, ki predvideva posebno stransko progo na razdaljo 30 km.

* **Sokolsko društvo ponovi tretjič uspešno opereto „ERIKO“** jutri v nedeljo ob 15. uri pop. — Železniške zveze ugodne.

* **Smrt vrliga primorskega narodnjaka.** V Gorici je na praznik sv. Treh kraljev zatisnil oči v visoki starosti 79 let vrl primorski Slovenec k. Ivan Paulin, daleč naokrog znani posestnik in gostilničar. Pred vojno je imel gostilno v Oslaviji, po vojni pa se je preselil v Gorico. Bil je močno delaven mož in se je udeleževal tudi pri raznih organizacijah, obenem je bil predsednik nadzorstva Kmetijske banke v Gorici. Zapustil je ženo in sedem otrok. Pogreb bo v Gorici, Via XX. septembra na pokopališču v Peumi. Blag mu spomin, ugledni rodbini naše iskreno sožalje.

* **Za boljše prometne zveze Šibenika.** Sporazumno s turističnimi ustanovami je šibeniška občina sestavila spomenico, s katero bo zahtevala boljše prometne zveze med sezono. V prvi vrsti zahtevajo priključek na Čedokove vlake in parniške proge, ki vežejo kopališča severne Dalmacije.

* **Huda zima v Dalmaciji.** V zagorskem delu Dalmacije so hude nevihte s snežnimi meteži, kakršnih prebivalci že dolga leta ne pomnijo. Planina Mosor je pod visokim snegom, dosti snega pa je tudi na otoku Braču. Dalmatinska Zagora ima leto izredno hudo zimo in je še velika sreča, da ni hujših prometnih ovir.

Dr. Anton Ocvirk govori danes 7. januarja ob 18.30 v Knjižarni Akademsko založbe (Selenburgova 4, palača Croatia, dvorišče) o I. PRIJATELJEVI KULTURNI IN POLITIČNI ZGODOVINI SLOVENCEV.

* **Izplačilo odškodnin zavarovanja proti toči.** Občina Raven je imela lani zaradi toče občutno škodo in so poslali v Zagreb zavodu za zavarovanje proti toči popis oškodovancev s prošnjo za izplačilo odškodnine. Oškodovani prebivalci ravenske občine so bili prepričani, da bodo vsaj do konca leta dobili svojo odškodnino in so se zelo čudili, ko je leto minilo in niso od zavoda dobili niti odgovora. Bilo je več intervencij in naposled je zavod odgovoril, da so mnogi prebivalci iz občine Raven neredno plačevali zavarovalnino in da odškodnina ne more biti prej plačana, dokler ni vsa zavarovalnina poravnana. Zavarovalni zavod se je postavil s tem na čudno stališče. Po davčnih uradih lahko izterja zavarovalne prispevke in če se mu ne bi ljubilo to storiti, vendar lahko od odškodnine odbije zaostalo zavarovalnino. Storil pa ni ne eno ne drugo in je v vsakem pogledu upravičen protest zavarovalcev.

DIMNIKARSKI PLES
bo drevi ob 20. uri
HOTEL MIKLIC.
Vljudno vabljeno!

Iz Ljubljane
u— Slavnj Bedrih Smetana, oče »Prodanca neveste«, je napisal tudi celo vrsto klavirskih skladb, v katerih uporablja pristen češki ritem in narodovo melodijo. Te njegove skladbe so napisane za koncertno izvedbo in sijajno zvone na klavirju. Češki pa tudi drugi umetniki-pianisti jim imajo sta na svojih koncertnih programih. Tudi Viktorija Švihlikova, mlada odlična češka pianistka, ki bo koncertirala v Ljubljani v ponedeljek 9. t. m., bo zaigrala kot sklepno točko svojega klavirskega večera naslednja Smetanova dela: v obliki koncertne etude: »Na morskem bregu«, da je dva češka plesa, ki sta znana pod naslovom »Slepčica« in »Cibulčica«, h koncu še fantazijo na češke narodne pesmi. Sicer so na programu skladatelji: Bach, Chopin, Debussy, Ravel in Vitezslav Novak. Koncert bo v veliki filharmonični dvorani. Začetek točno ob 20. uri. Vstopnice v knjižarni Glasbene Matice.

Nocoj vsi na Tabor
k dobrodelni prireditvi
policijskih nameščencev
in uslužbencev

Postajališče električne cestne železnice na vogalu Vrhnovec in Jegličeve ulice dovoljeno po upravi MZD

u— »Dobri vojak svejca« je na sentjaskobskem odru imel isti uspeh, kot doslej na vseh odrih, kjerkoli so ga uprizarjali. »Svejk« ni komedija in običajnem pomenu besede, temveč iz dvajsetih let. Ki se udeležijo preživijo ena v drugo, sestavljena repertoarja o vojni. Iz celotnega dela pa odseva skozi smeh protest proti vojni, kar je v sentjaskobski uprizoritvi režijsko in inscenacijsko posebno poudarjeno. Rezervirajte si vstopnice že prej in sicer na dnevni blagajni od 10. do 12. in od 3. do 5. ter 1 uro pred pričetkom predstave.

u— Československa Obec v Ljubljani priredi jutri ob 15. predstavo lutkovnega odseka v Narodnem domu. Na sporedu pravljica »Janko in Metka«. Vabljeni!

VESELE PRINAŠA V HIŠO mesečnik „Priatelj“.
Sporočite svoj naslov upravi „Priatelj“ Ljubljana, Dalmatinova 8/J, da vam pošlje eno številko brezplačno na ogled.

u— Nov grob. V ljubljanski bolnišnici je po daljšem bolehanju umrl g. Evgen Šušteršič, finančni in poslovni uradnik v pokopju. Pogreb bo jutri ob 14. izpred bolnišnične mrtvašnice k Sv. Križu. Pokojnemu blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

BOUVIER
VINO V STEKLENICAH
GORNJA RADGONA

u— **Premiera filma »Poročnik Rjepkin«** v kinu »Unionus« Češki film uživa pri nas v Ljubljani splošno občudovanje in to po vsej pravici. Še večje občudovanje pa si bo pridobila češka filmska umetnost s filmom »Poročnik Rjepkin«, ki se od danes naprej predvaja v kinu »Unionus«. Ta film, ki je nekaj zgodovinski dokument herojske borbe Čehoslovakov za svobodo svojega naroda in nam v pretresljivih slikah prikazuje vznemirljive dogodke v zaledju za fronto, doživljaja v hiši, kjer so vsi ljudje enaki ter nam riše na kak način so Če-

hi rušili staro avstro-ogrsko državo in se pripravljali na svojo svobodo, tak film je »Poročnik Rjepkin«. V glavnih vlogah najdemo F. Smolika, A. Mandlovo in V. Borskaga. Po vsem sve tu je žel ta film splošno občudovanje, povsod je navdušili gledalce v taki meri, da so navdušeno ploskali pri nekaterih prizorih in tudi Ljubljana bo z mnogobrojnimi posetom dokazala, da se zaveda, da teče v naših žilah slovanska kri.

u— **Nova biletna »Putnik«** posuje od sobote 7. t. m. v novih prostorih na Miklošičevi cesti 17.

Iz Celja
e— **Koncert akademikov Sloge**, ki bo drevi v Narodnem domu, se bo pričel točno ob 20.30. Zato vljudno opozarjamo cenjene obiskovalce na točnost.

e— **Današnji akademski ples Sloge** se bo pričel takoj po kratkem koncertu. Barplesno solo petje — Adamičev plesni orster.

e— **Samo danes do 18. še lahko obnovite srečke drž. razredne loterije** v podružnici »Jutra« v Celju.

e— **Ljubljanska drama** bo vpriporila v petek 13. t. m. ob 20. v celjskem gledališču zanimivo in učinkovito dramo slovenskega pisatelja Stanka Cajnkarja »Potopljeno svetlo« v režiji g. Cirila Debeveca. Sodelovali bodo g. Mira Danilova, šarčeva in Vida Juvanova ter gg. Debevec, Gregorin in Sever. Predstava je za abonma.

Iz Maribora

a— **Zadnja pot Majerjeve matere.** Ob lepi udeležbi znancev, prijateljev in čestilcev Majerjeve rodbine je bil v četrtek popoldne ob 15.30 iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju pogreb 84letne Franje Majerjeve, matere ugodnega in obče spoštovanega mariborskega veletrgovca g. Franja Majerja. Med udeleženci pogreba so bili poleg globočito užaloščeni svojci tudi številni mariborski občniki, med drugim bivši župan dr. Lipold, predsednik Zdrženja trgovcev Miloš Oset, predsednik Tujskoprometne zveze v Mariboru inž. Slajmer, mestna svetnica V. Grčar in J. Hutter. Pred mrtvašnico je Trgovski pevski zbor pod vodstvom svojega zborovodje g. Cibica odpel pretresljivo »Vigredo« od odprtem grobu pa žalostno »Blagor mu«. Pokojna gospa Franja Majerjeva je bila markantna predstavnica starejše generacije našega narodnega ženstva. Odlikovalo jo je tudi plemenito, dobrohotno srce. Bila je ves čas zvesto ob strani svojemu pokojnemu soprogu, znanemu narodnjaku geometru F. Majerju, ki je bil med neustrašnimi ustanovitelji mozirskega Sokola. Pred meseci se je preselila iz Rače v Maribor, da preživi jesen svojega življenja v rodbinskem krogu svojega sina. Slava vzorni materi, zgledni ženi in plemeniti gospe. Žalujemoč svojcem naše iskreno sožitje!

HOTEL „OREL“
Vsako soboto in nedeljo koncert!
Najboljša vina, izborna kuhinja,
zmerne cene!

a— **Elita Maribora** je bila zbrana predsmočnijski v Sokolskem domu, kjer je bil tradicionalen akademski ples, ki ga je vsako leto prirejal pred meseci razpuščeno društvo jugoslov. akademikov v Mariboru in ki ga je letos organizirala Akademsko podporna zadruga. V Sokolskem domu so se poleg številne akademske mladine zbrali odlični predstavniki mariborskega življenja, med drugim mestni poveljnik general C. Stanoljčič, mestni svetnik B. Pogačnik, dr. Kovacec in J. Hutter, s.o.s. dr. Lenart, zbornični svetnik Pinter, predsednik Zdrženja trgovcev Miloš Oset, predsednik Tujskoprometne zveze inž. Slajmer, ravnatelj dr. Tomineš in Fink. Slikovit plesni spored sta tvorila s kraljevskim kolom general C. Stanoljčič in visokosolka gđ. Skvarčeva. Ob ubranih akordih izvrstnega Adamičevega jazzja iz Ljubljane se je razvijal plesni spored do ranih ur. Čisti doilek letošnjega akademskega plesa gre v dobrodelne namene za dograditev akademskega okrevališča na Pohorju, ki je že v surovem stanju. Za lepo uspelo elitno družabno prireditve gre čast in priznanje častnemu demisiu komiteju ter pripravljalnemu odboru, ki sta z vnetimi pripravami poskrbela za čim uspešnejši potek prijetnega večera.

a— **Koncert Glasbene Matice.** Dne 11. t. m. priredita orkester in pevski zbor Glasbene Matice velik koncert pod imenom »Slovanska glasba«. Na sporedu so 3 muzikalna dela od Miheveca, Novaka in Čajkovskega, 4 pevske točke, ena za orgle, igra kapelke g. Jiranec in en komad na harfi. Svira g. Lukež. Koncert dirigira g. Drago Šijanec, kapelnik orkestra radio Ljubljana, ki je nekaj mesecev začasno vodil orkester in zbor Glasbene matice. Koncert bo v Sokolskem domu (Matic). Vstopnice dobite pri Putniku.

a— **V Ljudski univerzi** predava v ponedeljek 9. t. m. docent ekonomsko komercialne visoke šole v Zagrebu dr. Mirko Lamer o vlogi in strukturi inozemskega kapitala v Jugoslaviji.

a— **Poprava volilnih imenikov.** Od 9. t. m. do 5. februarja bo popisovalni urad mestnega p.glavarstva na Slomškovem trgu 6-I uradno popravljali stalne volilne imenike. Ves ta čas se bodo v popisovalnem uradu sprejemale stranke le vsak delavnik od 10. do 12. ure.

a— **Zrtev smučenja** je postal 15letni Dušan Bunc, sin banovinskega uradnika. Pri smučenju je priletel tako nesrečno na tla, da si je zlomil levo. Zatekel se je v bolnišnico.

a— **27.917 tujcev** je posetilo Maribor v preteklem letu. Imeli so 70.917 prenočnin. Iz Jugoslavije jih je bilo 11.773, iz Nemčije 4319, iz bivše Avstrije 766, iz CSR 1074, iz Italije 640, Anglije 65, Francije 52, Madžarske 223, Bolgarije 42, Belgije 24, Poljske 130, Rumunije 45, Turčije 6, Švedske 22, Norveške 4, ostale Evrope 161, Amerike 48, iz ostalih kontinentov pa 12.

a— **O tem in onem.** 28letni strugar Drago Gregorič iz Pobrežja je zasedel po nesrečnem naključju z roko v strugalni stroj, ki mu je levo močno poškodoval. Zdravi se v bolnišnici. — Zaradi prepovedane vrtnitve je aretirala policija 21letno Irmo Mihačkovič iz Pribislavcev pri Čakovcu. Nič ni pomagalo, da je ob aretaciji simulirala epileptični napad in da si je skušala v celici prerezati žile na desni ci. Zdjaj je v sodnih zaporih. — S stavbnega odra je padel 28letni delavec Stefan Holc iz Koroske ceste. Poškodovan si je prsni koš. Odpremiti so ga v bolnišnico. — Skesan grešnik je 41letni brezposelni Avgust Fran iz Adriancev pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Čim je prišel v Maribor, je šel na policijo, kjer je skesano izpovedal, da je posestnik Jerneju Zmiku iz Cerkevjenjaka v Slov. goricah odnesel zimsko suknjo. Izkazalo se je, da je Gusti tat iz navade. Izročili ga bodo sodišču. — V Kopalski ulici sta trčila skupaj jvoprežni voz in avto, last avtoprevoznika Mirka Geršaka. Pri tem se je precej poškodovala karoserija Geršakovega vozila. Krivdo bodo še dognali.

Iz Jesenice
e— **Zvočni kino Radio** predvaja danes in jutri v nedeljo ter v ponedeljek ob 8. zvečer (v nedeljo tudi ob 3 popoldne) velfilm »Mozart«. Med dodatki Paramountov zvočni tednik. — Sledi film »Nedolžnost«.

e— **Jesenjski Sokol** je priredil Silvestrov večer, ki je privabil toliko ljudi, kakor doslej še nikoli. Glavna točka sporeda je bila Gregorčeva opereta »Erika«, ki je odlično uspela. Nosilci glavnih vlog so podali odlično igro, posebno v duetih, ki so vžgali silne ovacije občinstva. Okoli 26 godbenikov broječi orkester, ki ga je krepko držal v rokah dirigent brat Nande Zmitek, je popolnoma dosel težki nalogi. Gledališki odsek je imel srečno roko, da je za Silvestra dal tako lepo, lahko in hvaležno opereto na oder. Po predstavi smo drug drugemu želeli srečno novo leto, na kar se je razvila prijetna zabava s plesom, ki je trajala do jutra. — Glavna skupščina Sokolskega društva Jesenice bo v sredo 11. t. m. ob 20. v Sokolskem domu.

DANES ZVEČER V KAZINO NA
I. elitni ples S.K. Ljubljane
ki vam bo nudil obilo užitka in zabave.
IGRA »NEW STAR« JAZZ V POMNOŽENI ZASEDBI! ZACETEK OB 8. ZVEČER

Iz Hrastnika
h— **Riziko dela.** Na zasipnem odkopu se je vsula večja množina zemlje na mlade rudarja Rudolfa Zupana, sina posestnika »Košaka« iz Prapretne. Rudolfo je zlomilo nogo ter je dobil tudi hude poškodbe na glavi in roki. Prvo pomoč mu je nudil rudniški zdravnik g. Arnshek ter odredil prevoz ponesrečenca v celjsko bolnišnico.

Iz Krškega
k— **Osebna vest.** Kakor je bilo že javljeno, nas zapusti te dni marljivi sokolski delavec br. Drago Bitenc, ki je premeščen k Sv. Tomažu pri Ormožu. Pri tej priliki naj omenimo, da je konec minulega leta zapustil Krško tudi dolgoletni sokolski delavec br. Franc Rendla, davčni kontrolor v pokopju. Gospod Rendla se je ves čas svojega bivanja v Krškem, skoraj 30 let, udeleževal v vseh nacionalnih društvih. Povsod je bil točen in zelo požrtvovalen delavec, da ga bomo močno pogrešali. Zelim, da bi v Ljubljani užival v polni meri zaslužen pokoj.

Iz Ptuj
j— **Zvočni kino Ptuj** predvaja danes ob 20. in jutri v nedeljo ob pol 19 in pol 21. barvasti film »Ramona«. Pred predstavo se predvaja tudi Foxov žurnal in kulturni film.

Iz Ljutomer
lj— **Rudolf Pintarič oproščen.** V spominu je aretacija Rudolfa Pintariča, posestnika na safarskem, ki je bil osumljen po žigi in smrti pastirja, zastrupljanja živine in tatvine pluga. V preteklem tednu se je moral Pintarič zagovarjati pred senatom petorice v Murski Soboti. Kot glavna priča je nastopil Badjek, ki je bil skupaj s Pintaričem v zaporih čakovskega sodišča. Ostale priče pa so prihajale navzkriž s svojimi prejšnjimi izjavami ter so tudi izpovedale, da so se bale zadevo prijaviti sodišču, ker da je Pintarič maščevalen. Pintarič je izjavil, da smatra priče za sovražne ker do takrat, ko še ni bil v zaporih, niso vedele o njem povedati nič obremenilnega. Priznal je, da je ukradel bratu plug in ga prodal sosedu, ki ga je prodal dalje. Senat je odločil, da je Pintarič kriv tatvine pluga in je za to obsojen na en mesec dni zapor. Glede ostalih zločinov pa je izrekel senat oprostilno sodbo. Nato je bil Pintarič po 7mesetnem preiskovalnem zaporu izpuščen na svobodo.

lj— **Zvočni kino Sokolski dom** bo predvaja drevi ob 20. in jutri ob 16. in 20. zvočni film »Matura«. Prihodno soboto in nedeljo pa bo tekla film o sodobnem zakonu.

Iz Šoštanja
š— **Jetlika.** V št. Ilju so pokopali 30letnega krojaškega mojstra štefana Horvata. Pokojni je bil zelo podjaten mož ter si je pred leti uredil v šoštanju dobro idočo krojaško delavnico. Zahrbna jetlika pa mu je onemogočila plodno udejstvovanje; lani je moral pustiti obrt, zdaj pa je legel v prežgdnji grob. V četrtek popoldne pa so položili na tukašnjem pokopališču v grob upokojenega orožnika Matijo Mavriča v starosti 40 let. Tudi njega je ugrabila jetlika.

Iz Jutrnjaka
Jutrnjaka, ki opisuje ljubezen profesorja in njegove učenke, ki se z vsemi silami borita proti svojim čustvom! Izredno zanimiv film za mladino in za odrasle! Po romanu FREDA ANDREAS!

Kraljica Viktorija
KINO SLOGA, tel. 27-30
Ob 16., 19. in 21. uri
LJUBAVNE LAŽI
KARL LUDVIG DIEHL — DOROTHEA WIECK — JUTTA FREYER
Danes ob 14.30 in jutri ob 10.30
napeta kriminalna drama

š— **Občni zbor Strelške družine.** Pred dnevi je bil redni občni zbor šoštanske Strelške družine. Iz poročil odbornikov se da zajeti marljivo delovanje družine, ki je zaznamovala splošen napredek in razmah v prometu s predlanskim letom. Tako je naraslo število članstva od 52 na 65, tudi blagajniška knjiga je izkazala znatno izboljšanje. Med važnejšimi dogodki je omeniti zlasti ustanovitev mladinskega odseka, ki je nastopil kmalu že na tekmovalju in odval 700 strelcev. Razen te tekme pa je družina priredila še več tekmovalj, pri katerih se je naša družina vedno bolj afirmirala. Na strelšču je bil v minulem letu v splošnem naslednji promet: 468 strelcev je izstreljalo v 13 strelskih dneih 2750 nabojev. Z malokalibrsko fičbetovko pa je 397 strelcev oddalo 2586 strelcev. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Majer Srečko, podpredsednik dr. Medic Stane in Steinkach Kristijan, tajnik Zajc Alojz, blagajnik Macarol Rudolf, namestnik Fuchs Beno, orožar Topolšek Franc, preglednika računov Perovec Anton in Cerer Franc; odborniki Karba Drago, Langus Ivan, Jakel Hubert, Kranjec Franc in Tominc Franc.

š— **Pešem s ceste.** Sokolsko društvo uprizarja v soboto 7. t. m. ob 20. zvečer in v nedeljo ob 15. Schurekovo komedijo v treh dejanjih »Pešem s ceste«. Za predstavo vlada veliko zanimanje.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino bo predvaja danes in jutri ob običajnih urah humoristični film »Vražje dekle«, katerega prizori so bili posneti v Dubrovniku in njegovi okolici. Za dodatek Paramountov zvočni tednik.

Električne jagode
V Wateringenu na Holandskem so te dni prodajali jagode, ki so jih natrgali na vrtni tehnične šole v Delftu. Jagode so vzgojili s pomočjo električne gorke. Po sadežih je bilo veliko popravševanje kljub temu, da so zahtevali za vsako jagodo devet centov.

S O K O L
Sokolska kreditna zadruga v Zagrebu. Na pobudo zagrebške župe in društva Zagreb II se je konec preteklega leta ustanovila v Zagrebu za območje župe kreditna zadruga, dosedaj četrta v območju našega sokolstva. Zadrugi delež znanjšo po 25 dinarjev, vstopnina v zadrugo pa 10 dinarjev. Dosedaj se je prijavilo že zelo mnogo zadrugarjev iz sokolskih vrst, tako društva in čete, župa sama in tudi mnogo poedincev. Župa je vložila kot prva v zadrugo precejšnjo vsoto kot prvo hranilno vlogo. Zadruga je pričela delovati s 1. januarjem. Načelnuje ji br. Peter Benzon, upravnj odbor in nadzorstvo pa sta sestavljena iz najboljših strokovnjakov gospodarstvenikov bratske župe.

Sokolstvo na Slovaškem je šlo pred odstopom gotovih predelov te pokrajine Madžarski skupno 146 sokolskih društev v 6 župah s 49.625 pripadniki. Pod madžarsko oblast je prišlo jeseni 29 društev. Sokolskih čet pa je bilo 31 in od teh jih je prišlo pod Madžarsko 17. Ostalo sokolstvo pa je bilo razpuščeno...

Kje ni sokolskih društev v Evropi? Povsod, kjer žive slovanski izseljenci v kolikič večjih skupinah imajo svoja sokolska društva. Koliko nam je znano, ne dovoljuje samo nekaj evropskih držav ustanavljanje in delovanje Sokola. Med njimi je Madžarska na prvem mestu, doim obstoji poljsko sokolsko društvo v Rimu. Jugoslovenci v Italiji nimajo Sokola, pač pa deluje cela vrsta društev v Nemčiji, Franciji, Rumuniji, itd. Zanimivo je, da tudi v Rusiji ni več Sokola od časa, ko je država vzela v roke vsa telesna vzgojo in jo poverila svojemu posebnemu uradu, Fizkulturi. V Rusiji je svoječasno delovalo nad 150 sokolskih društev, ki so jih povečini vodili češki voditelji. Ali bo postela rešenja, da bo tudi Slovaška brez Sokola? Čujejo se razni glasovi, vendar, kolikor vemo, ni še padla končna odločitev.

Praška vseučiliška knjižnica pod vodo
V praški vseučiliški knjižnici se je razpočila vodovodna cev. Voda je preplavila sobo, v kateri so imeli shranjene diageogene pergameinte iz sedemnajstega in osemnajstega stoletja. Del teh pergamentov je voda hudo pokvarila.

105 človeških žrtev železniške nesreče
Strahovita železniška nesreča v Rumuniji, ki se je zgodila med božničnimi prazniki, je zahtevala doslej skupno 105 mrtvih. Število ranjenecv cenijo na tristo.

Železniška nesreča v Franciji
V bližini francoske postaje St. Denis je zavozil neki brzi vlak v prazen osebni vlak na tiru. Šest in dvajset potnikov brzega vlaka je bilo ranjenih, v bolnišnico so morali odpeljati samo štiri poškodovance.

F. G.

Strel v grajski knjižnici

Roman

»Za vami, sir.« Sobar, ki je stal pred stopnicami, je pokazal šiljasto gotsko okno na svoji desnici, nekoliko za veliko pisalno mizo.

»Katero še?«
»Steklena vrata, sir.«
»Drugje ni bilo nikjer odprto?«
»Ne, sir.«
»Zanesljivo ne?«
»Zanesljivo ne, sir.«
»Hvala, Paddock. To zadostuje.«
»Prosim, sir.« Sobar se je priklonil in odšel.

Meredith je odprl okno za seboj, šel nato k steklenim vratom in jih odprl na stečaj. »Zdaj je vse tako, kakor je bilo danes popoldne. In zdaj — spet je prekoračil sobo in se postavil kar moči daleč od steklenih vrat, z obrazom proti njim, za pisalno mizo — »zdaj stojim tam, kjer je stal lord Colchester v trenutku strela. Hunnisett, ali bi stopili med mizo in med okno ondokajle? Dobro. Jaz sem lord Colchester, in Hunnisett je Fairfax. Če ustreliš po njem in ga ne zadenem, kam zleti svinčenka?«

»Sipo v steklenih vratih razbije, je rekel Winter.

»Ni, da bi jo morala. Morebiti je zletela naravnost na vrt.«

28

»Tedad je svoj živ dan ne najdemo.«

»Pač. Ne pozabite, zunaj v temi je zid, ki obdaja ves vrt. Oglejmo si gal Ali ima kdo žepno svetilko? Ne? Trenutek, prosim, v svoji sobi sem jo pustil.«

Ko je stopil John v spalnico, je Juanita sedela v postelji in mu široko gledala naproti. »Kaj se godi, John? Slišim, kako hodijo ljudje po stopnicah in tavajo okrog. In čemu ti je treba žepne svetilke?«

Namuznil se je. »Na hladni zrak še pojdem, ki si mi ga prej tako topla priporočila.«

»Podleži!« je siknila.

Gospodje so stopili iz knjižnice na gladko postrizeno trato in krenili k lepemu staremu zidu, ki je bil še iz doli kraljice Elizabete.

»Ne stopajte mi s svojimi petinštiridesetkami na gredo, Hunnisett!« je brezobzirno rekel višji nadzornik. »Niti če je hišni gospodar osumljen umora, ne gre, da bi mu teptali po cvetlicah.«

Zarka svetloba žepne svetilke je risala na zidu velik krog. »Tu bi morala biti, je rekel Meredith. »Seveda je ne bo lahko najti, ker ne vemo, kakšen je bil strelni kot... Oho! Zdi se mi, da je tukajle.«

Previdno je stopil na cvetlično gredo ob znožju zidu ter podžal žepno svetilko k opekam. »Pridite semkaj, Winter, in pogledajte to! Nu? Ali je to svinčenka kalibra .45 ali ni?«

Višji komisar si je nataknil ščipalnik in zastrel v stlačeno temno kepo, ki je tičala med ometom.

»Utegnila bi biti.«

»Saj tudi je.«

Meredith je z žepnim nožem previdno izpraskal svinčenko; padla mu je v nastavljeno roko, in po-

molil jo je višjemu komisarju.

»Videti je res tako, je pritrdil Winter.

Skozi steklena vrata so se vrnili v knjižnico. »To pač dokončno razbremenjuje Colchestra, je rekel višji komisar. »Zdaj je samo še treba, da najdemo pravega morilca in drugi samokres.«

»Kje je ta, vem.«

»Kaj?«

»Drugo repetirno pištolo sem včeraj prav pod to streho držal v rokah.«

»Torej veste — «

» — kje in čigava je.«

»Po tem takem imate morilca!«

»Verjetnost je precejšnja, a vendar bi rad zbral še več dokazov.«

»Prilika za dejanje, nagib in tako dalje, kaj ne?« je vprašal višji komisar.

»Priliko in nagib je imel, bojim se vsaj. A pojdemo še enkrat ven, rad bi si ogledal tla pred oknom.«

Meredith ju je odvedel okrog vzhodnega vogala knjižnice na kraj, odkoder je bilo skozi gotsko okno moči videti v notranjost. »Če se ne motim, je stal morilec tu nekje, je rekel.

»Seveda, je Winter pritrdil. »Zdaj vidim. Odtod je streljal, zato ni Colchester ničesar vedel o njem.«

»Da. Odtod je mogel ustreliti Fairfaxa, in svinčenka je prišla iz smeri lorda Colchestra, kajti morilec je stal za earlom, nekoliko v stran, in streljal Colchestru preko rame.«

»Dobro strelec mora biti, je menil polkovnik.

»Vsekako, je mračno odvrnil Meredith. Ko je še

govoril, je bil nameril svetlobni stožec svetilke na žabičjo gredo, ki se je vlekla ob vse dolžini zidu. »Včeraj ali nocoj ni deževalo, kaj ne, da ne?« je vprašal mahoma.

Višji komisar je odkimal, da ne.

»Čudno, je menil John. »Podoba je, da je bila ta greda nedavno korenito zmočena. Aha, saj sem si mislil! Neroda je pustil odtisne stopinj, da si razločnejših želeli ne moremo. Zabavno je, kako neumni postanejo celo pametni ljudje, kadar se pripravijo k umoru. A prav to je dobro za nas, ker jih ne bi drugače nikoli dobili. Pogledajte tole!«

Stopil je v kraj, da je mogel višji komisar videti mesto, kamor je kazal. »Tole« sta bila razločna odtiska dvojice čevljev. Desni je bil rezko vtisnjen v mehko prst, med tem ko je bil levi zabrisan in spre-daj nejasen; notranji rob je nekoliko prekrival drugo sled.

»Kakor sem domneval: tu je stal morilec! Z levo nogo naprej je stopil na gredo.«

»Kako veste?«

»Preprosta reč, dragi Watson — eh — Winter, sem hotel reči. Z levo nogo je stopil nanjo in potegnul desno za seboj. Saj vidite, da je leva peta veliko globlje vtisnjena od desne, iz česar sledi, da je v nekem trenutku vsa teža telesa slonela na levi nogi. Nato potegne desno za seboj, in tudi ta se razločno odtisne. V tem trenutku najbrže ustrelil in se umakne, najprej z desno nogo, in pri tem zabriše levo sled. Poizkusite, pa boste razumeli, kaj mislim. Sicer pa ni važno.«

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozlostrelec gre leve loviti

45

Tedajci pa je nastalo med črnci gibanje in nemir. Lepo nališpan gospod, očividno glavar, je dostojanstveno prikorakal po vasi. Zelo ogorčen je bil videti; ko mu je pa kapitan Kozlostrelec s prijaznim rezanjem pomolil niz steklenih biserov pod nos, se je njegov obraz zjasnil.

Mali oglasi

Kompakam?

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din.

Mesarski pomočnik za sekanje mesa dobi mesto Polzve se. Domobranska 7., Ljubljana. 266-1

Vajenci (ke)

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din.

Frizersko vajenko talentirano išče salon »Izabala«. Ljubljana, Pod Trnovo 2. 244-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par da vek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 12 din.

Inteligentka z veliko maturo, nekaj pisarniške prakse, znanje državnih jezikov nemščine, strojepljiva in stenografije išče stalne namestitve. Pon. na ogl. 276-6

Prodaj

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din.

Zmleti

deteljni odpadki vsebuje 37% celjakovin in toliče ter so lanenim tropinom enakovredno moč ne krmilo. 100 kg din 90.- Sever & Komp., Ljubljana Gosposvetska cesta 3. 42807-4

Prvovrstni trboveljski

P R E M O G

brez prahu, koks. suha drva nudi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 5, Telef. 20-59

Za vsako priliko

najboljše in najcenejše

hubertuse, poravnane, perilo in vsa oblačila nudi

Presker,

Sv. Petra c. 14.

INSERIRAJ

V »JUTRO«

100 DIN NAGRADE

dam za naslov cenejšega posestva, kate-rega želim kupiti na štajerskem v Jugoslaviji. Prednost: hiša s 4 ali več sobami, klet, hlevi, vse v dobrem stanju, sadonosnik, travnik, njive, gozd pomešan z debelim lesom, električna napeljava v bližini ceste in največ 20 minut od pošte in železniške postaje. Sporočiti, koliko oraloval ali jehov zemlje je in ceno posestva. — Razen nagrajenega, prejme prvih deset dopisnikov, ki pošljejo naslove do 15. januarja 1939, katerih naslovi bi ne prišli v poštev, za povrnitev poštinskih stroškov 10 Din. — S. Vratkar, c/o Andrej Sprogar, 452 Magnolia Ave Elisabeth, New Jersey — United States, America.

PRILJAJ SRBECICO IZPADANJE LOMLJIVOST
las prepreči uspešno BIOLOŠKA KURA znamke Schröder-Schenke
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNA NAVODILA IN NAŠE VELIKE ILUSTROVANE KATALOGE!
Barvanje las / Kodiranje las / Moderni rdečkasti refleksi las / pomočjo »Kanez. / Nega in porast obrvi in trepalnic
Parf. in kozmetika »OMNIA« oddelek 1/8. — Zagreb, Gunduličeva 8, visoko pritličje.
TELEFON 97-67

Mramorni kip cesarja Avgusta v Solunu

Iz Soluna poročajo, da so okoli božičnih praznikov v Solunu odkrili v bližini policijskega ravateljstva mramorni kip, predstavljač rimskega cesarja Avgusta. Kip meriv višino dva metra in sestoji iz treh kosov, ki so izborno ohranjeni ter umetniško dovršeni.

Albansko ministrstvo za propagando

Albanska vlada bo predložila parlamentu v Tirani predlog za osnovevanje ministrstva za propagando po vzorcu Italije in Nemčije.

vodeča svetovna marka odslej v vseh strokovnih trgovinah.

Čitajte in širite

»J U T R O«

Evropec med Eskimi

Peter Freuchen je zapustil civilizacijo

Znani danski polarni raziskovalec in pisatelj Peter Freuchen, ki mu je postala Arktida druga domovina, se je tam poročil z mlado Eskimko in je živel v njo v petnajstletnem srečnem zakonu. Epidemija hripe, ki zahteva med Eskimi posebno težke žrtve, je pobrala tudi Freuchenovo ženo, na kar se je raziskovalec, ki je bil v mrazu izgubil eno nogo in nosi leseno protezo, vrnil na Dansko. Tu se je čez nekaj časa poročil z neko rojakinjo, da bi se lažje živel v svojo staro domovino.

Dolgo pa ni vzdržal na Danskem. Hrepenel je čedalje bolj po svoji drugi polarni domovini in ko so ga njegovi prijatelji pozvali, naj bi se udeležil nove odprave na Grenlandijo, je sicer ta predlog odklonil, preselil pa se je kmalu potem v sporazumu s svojo ženo v Grenlandijo.

Tam živita sedaj zakonca med Eskimi pravo pustolovsko življenje, ki skoraj nima dotikov z evropsko civilizacijo. Tako je prišla pred nedavnim na Dansko vest, da sta Freuchenova preteklo poletje na neki raziskovalni odpravi v notranjo Gren-

landsko samo za las ušla smrti. Tam ju je presenetila poplava. Morala sta prebresti in preplavati sedem deročih rek, ki so bile prej samo potoki, več dni sta bila brez vsake hrane.

Sele eskimski prijatelji, ki so bili v skrbah zavoljo nujne dolge odsotnosti, so ju v največji sili rešili in spravili na varno. Freuchen poroča s ponosom, da se je njegova žena Magdalena vživela v eskimsko okolje skoraj že tako kakor njegova pokojna žena Naravana in da je prevzela eskimske šege in navade. Treba pa je bilo skoraj junaške ljubezni, da mu je sledila v Arktido.

Eskimom je, kakor piše Freuchen, pogled na Evropece še vedno tako nenavaden, da se zbirajo vsak večer, zlasti pa otroci, pred njiju kočjo in opazujejo, kako se slačita. Če bi se hotela oba bečokožca tej radovednosti odtegovati, bi svoje eskimske prijatelje samo jezila, zato jima ne preostaja drugo, nego da se vsak večer slačita pred zbranim ljudstvom...

Mož s plavo masko

Resnica in izmišljava razburjata prebivalce švedske države

Švedska policija zasleduje izredno drznega razbojnika, ki si je za prizorišče svojega delovanja izbral srednje province te države. Doslej mu ni mogla priti na sled. Ugo tovara je le to, da gre za visokega, nenavadno mršavega moža, ki se pa ponaša s čudovito močjo in gibčnostjo. Zavoljo njegove mršavosti mislijo na to, da gre nemara za nekega zločince, ki je pred nekaj časa pobegnil iz kaznilnice v Sundvalu, kjer se je zrinil na prosto skozi 18 centimetrov ozko rezo.

Ropar je zbudil pozornost vseh, ki so ga videli, s tem, da je nosil elegantno obleko in na obrazu modro krinko. Na njegov

račun gre že dolg seznam vlovov, napadov in razbojstev. Pred nekaj časa je skozi okno vdrl v neko plesno dvorano in je plesalce prisilil s samokresom v roki, da so mu izročili vse dragocenosti. Nekega boksača, ki se je hotel upreti, je pobil na tla, nato ga je prisilil, da se je slekel in vrnil svojo obleko skozi okno. Seveda so takšne povesi ljudsko domišljijo tako razvnele, da ga vidijo sedaj že povsod. Pripišejo mu že vse tatvine, ki se zgodijo kjerkoli. Od tega imajo samo drugi vlovilci, ki seveda ne držijo rok križem, svojo korist.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod. Občina Ljubljana.

Umrl nam je naš ljubljenski soprog in oče, gospod

Josip Verlič

veletrgovec in posestnik

dne 5. t. m. po kratki bolezni.

Pogreb bo v soboto, dne 7. januarja 1939 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Tyrševa 31, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 6. januarja 1939.

Ana — soproga,
Joško, Anka, Janez — otroci.

Umrl nam je naš dragi soprog, oče, stari oče in tast, gospod

IVAN PAVLIN

gostilničar in posestnik v Gorici

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo 8. januarja 1939 ob 15. uri izpred hiše žalosti v Gorici, Via XX settembre 54, na pokopališču v Pevmli.

Zalujoči ostali:

JOSIPINA — žena; URSULA, ANGELA, Marija, DR. JOSIP, ADOLF, BOGOMIL — otroci; NEDA, NATUSKA, IVANCEK, KAZIMIRA — vnuki in vnukinje; FRANC GRAVNER — zet; SLAVICA in IDA — sinahli.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

Sporočamo pretužno vest, da je umrl dne 5. t. m. naš nepozabni in predobri šef, gospod

Verlič Josip

lastnik trdnice Ant. Krisper Coloniale

Nepozabnega našega gospoda šefa ohranimo v trajnem in nadvse hvaležnem spominu!

LJUBLJANA, dne 6. januarja 1939.

Osobje trdnice Ant. Krisper Coloniale

Sprejem v Tunisu

Tunjski bej pozdravlja francoskega min. predsednika Daladiera ob prihodu v deželo in mu pripinja na prsi najvišje tunjsko odličje, red Ahaeda-el-Amana

Najdaljša prometna zveza

Avtomobilska cesta skozi Notranjo Azijo do ruske meje

Kitajska vlada se je odločila za gradnjo avtomobilske ceste skozi Notranjo Azijo do ruske meje. Ta cesta se bo začela v Sečuani in pojde preko Lavčova, prestolnice province Kansu, do Hamija, nato dalje preko Urumčija do obmejnega mesta Čugučaka, na kar se bo pri Sergiopolu priključila na rusko železniško omrežje. Razdalja med obema skrajnima točkama te ceste znaša 4800 km in mož je da idejo zanjo, slavn raziskovalec Sven Hedin, je to razdaljo tudi sam prepotoval.

Ze 1. 1933. je Sven Hedin v posebni izvedeniški izjavi za nankinsko vlado izjavil, da bo država izgubila svojo provinco Hsinking, če ne bo poskrbela za primerno zvezo z avtomobilsko cesto. S to cesto bi Kitajska dobila v svoje roke spet tudi veliki trgovski promet, ki je bil takrat prešel večji del v ruske roke. Hsinking ni samo največja provinca Kitajske, temveč je celo večja nego vsa Evropa brez Rusije. Na njenem ozemlju pa živi samo 3,5 milijona ljudi. Po naročilu nankinske vlade je dr. Sven Hedin izvršil potem svojo veliko avtomobilsko ekspedicijo v Hsinking, da bi

preiskal možnost za zgraditev avtomobilskih cest skozi puščavo Gobi do severozapadne kitajske meje. Sledil je pri tem slavn »svileni cesti«, ki je v starem času vezala Kitajsko z Evropo in si je svoje ime dobila z velikanskimi karavanami, ki so po njej tvorile kitajsko svilo.

Po Hedinovem mnenju bi obnove te ceste v avtomobilsko cesto ne zahtevala preveč časa. Z zvezo na rusko železniško omrežje pa bi svet dobil najdaljšo strnjeno prometno progo, namreč neposredno kopno zvezo od Tihega do Atlantskega oceana. Lahko si mislimo, da bi imelo to za gospodarski razvoj in socialno strukturo Daljnega vzhoda silovit pomen. Razen tega bi takšna zveza skozi stari svet dovedla do zblizanja plemen in ljudstev.

Da bi »svileno cesto«, ki je danes namenjena samo velblodim karavanam in dvo-kolesnim volovskim vpregam spremenila v moderno avtostrado, hoče Čangajškova vlada še to zimo zastaviti 700.000 mož. Za del proge je treba le majhnih preureditev. Progo od Čugučaka do Sergiopola so že Rusi uredili.

Usoda rodbine Mdivanijev

Pogoste poroke in razporoke...

Te dni je umrla v Lozani kneginja Rous-sander, ki je bila poročena z znamenitim španskim slikarjem Josejem Sertom. Ob njeni smrtni postelji se je mudil nje edini, še živeči brat, knez David Mdivani, ki je prišel nalašč zavoljo tega iz Kalifornije v Evropo.

Bratje Mdivaniji so zbuiali s svojimi pogostimi porokami in ločitvami mnogo senzacije. Njih oče, bivši carjev adjutant, je umrl pred petimi leti v Parizu. V avgustu 1935. se je z avtomobilom smrtno ponesrečil njegov sin, knez Aleksej Mdivani, ki se je bil poročil s svojo sestro, bogato Američanko Barbaro Huttonovo, pozneje ženo danskega grofa Haugwitz-Reventlowa, od katerega pa se je medtem tudi že ločila.

Alekseja je spremljala tedaj njegova sestra, ki je sedaj umrla. Princ Aleksej se je bil dvakrat poročil in dvakrat ločil.

Osem mesecev po njem se je smrtno ponesrečil njegov brat Sergej, in sicer pri igranju pola na Floridi. Ta je bil trikrat poročen in dvakrat ločen. Umrl je v rokah svoje žene Louise van Aienove, s katero se je bil poročil mesec dni prej in ki je bila bivša žena njegovega brata Alekseja. Tretji brat David, ki steje danes 38 let, je bivši mož filmske igralkice Mae Murraye. Tudi on je bil že prej večkrat poročen. Razen njega živi od rodbine sedaj samo še njegova sestra Nina, žena Denisa Conan-Doylea, sina znamenitega angleškega pisatelja.

Finančnik — ženitveni slepar

Ukanil je ženske vseh let in narodnosti

Pet in dvajset let je živel Aleksander Boyer s svojo angleško ženo deloma ob Rivier, deloma v Parizu. O njem so mislili, da deluje v področju visokega finančništva in mnogoštevilne odlične osebnosti so ga vpraševale po njegovem mnenju o horzilih zadevah. Ko je pa hotel Boyer pred nekoliko dnevi s svojo ženo proslaviti srebrno poroko, se je vmešala policija in ga odvedla v zapor.

Izkazalo se je, da je možakar živel od samega ženitvenega sleparstva. Seznanjal se je z ženskami vseh starostnih dob in

narodnosti. Znal jih je premamiti tako, da so bile pripravljene poročiti se z njim in da so mu dajale svoje dragocenosti. V trenutku ko je imel vrednosti v rokah, je seveda izginil. Lo tega trenutka niti ne vedo, koliko žensk je na ta način oigral. Izdal se je na ta način, da je sprejel povabilo nekega finančnika, žena tega finančnika pa je bila pred desetimi leti sama žrtev Boyerjevih sleparstev. Njegova žena in Nici ni vedela o vseh zadevah in česar in je po njegovi aretaciji dobila živčni pretres.

Obisk v Bastiji

Ko je ministrski predsednik Daladiera obiskal Bastio na Korziki, so ga pozdravile domačinke v narodnih nošah. S kraljico lepote na Korziki je Daladiera celo izmenjal poljub

»Pošast« v kleti

Ko je te dni neka ženska v Friedrichshafnu v Nemčiji stopila v klet, je v svojo žalost ugotovila, da so vsi njeni gospodinjski zakladi, jabolka, premog in krompir, strašno razmetani in premešani. Sprva je mislila, da je to zmešnjavo povzročil kakšen vlomilec, ko pa se je približala sodom, je zagledala v somraku dvojico bleščečih se oč in obrise brezobličnega telesa z dolgimi rokami.

Vsa prestrašena od tega strahu je ženska stekla iz kleti in k sosedom po pomoč. Ljudje so prišli nato še pravočasno, da so videli, kako je neka opica splezala do kletnega okna in izginila na prosto. Pozvali so policijo, ki je skrivnostno stvar kmalu razjasnila. V letih, ko je še zrakoplov »Graf Zeppelin« opravil redno prometno zvezo med Nemčijo in Južno Ameriko, so člani njegove posadke tu in tam prinesli svojcem kakšen spominek iz novega sveta. Eden teh spominkov je bila mlada opica »Hansie«. Ta je ušla pred dnevi svoji gospodarici. Z združenimi močmi je zasledovalcem na zadnje uspelo, da so pobeško opico ujeli ter jo spravili domov. Njena lastnica pa je morala ponuditi svoje roke, da je prišlo z zmešnjavo v kleti do reda, in še nekaj majhnega je morala plačata odškodnina za pokvarjena živila.

Tihotapstvo zlata v Rumuniji

V rumunskem obmejnem mestu Sighetu so odkrili veliko tihotapstvo zlata. Sighet-ski trgovec Levy je po svojih agentih nakupoval po deželi zlato, ki ga je potem z dvema drugima trgovcema in nekim odvetnikom tihotapil v tujino. V zadevo je zapleten tudi bukeštanski policijski komisar Ulpiu Sterian, ki je dobival velike vsote, da je molčal. Levyja in njegove ožje pomagače so aretirali, pričakovati pa je nadaljnih aretacij.

Tragedija letalca

Pred kakšnimi dvema letoma je ruski civilni pilot Krasnobajev pristal na letalski progi Novosibirsk-Omsk. Našli so ga pod razbitim letalom blizu sibirske vasice Ust Kurong mrtvega. Oblasti so se dve leti trudile, da bi pojasnile način smrti letalca, a šele zdaj se jim je posrečilo priti na čisto. Dva lovca sta sibirsko kožuharje sta priznala, da je pilot Krasnobajev moral zaslon pristati. Videl ju je ter ju prosil za pomoč, ona dva pa sta ga ubila in ga izropala, letalo pa poškodovala, da bi izzvala vtis, da se je ubil pri padcu na tla.

Pet let brez spanja

V ameriški državi Massachusetts živi 69-letni možakar, ki je celih pet let ni zatislil očesa. Zdravniki se trudijo, da bi mu omogočili spanje, toda doslej niso dosegli uspeha.

Vas »Alessandro Mussolini«

V bližini Forlija, rojstnega kraja italijanskega min. predsednika, je Mussolini nedavno položil temeljni kamen za naselbino, ki se bo imenovala Alessandro Mussolini. Vasica šteje danes sto prebivalcev.

ZANIMIVOSTI

V bližini Grenobla je policija odkrila skrivališče nekega Rusa, ki je živel kakor Diogenes v 150 cm dolgem sodu iz strahu, da ne bi ga oblasti izgnale iz države.

Na državni cesti pri Mountloconu v Franciji je avtomobil prestregel merjasca v trenutku, ko je hotel prečkati cesto. Žival je obležala na videz mrtva. Ko pa sta dva potnika izstopila, da bi jo odstranila, se je merjasce dvignil in se zakadil v potnika ter ju močno poškodoval.

Plešasti možiki so srečnejši, ljubeznejši in intelgentnejši — pravi Henry H. Curran, namestnik njuyorskega župana.

V Ameriki je umrl v 38 letu svoje dobe Fred Clack, »kralj žeparjev«. Sedem let je predsedel v ječi, ob njegovi smrti pa je javnost izvedela, da ima v neki banki dva milijona denarja.

V Milanu je umrl kirurg profesor Ambrosio Binda, osebn. prijatelj Mussolinija. Binda je operiral Mussolinija, ko je bil ranjen v bitki na Krasu dne 23. februarja 1917.

A NEKDOTA

Med izdelavo svojega zadnjega filma sta sedela Jeanette Mac Donaldova in nje partner Nelson Eddy z režiserjem van Dykeom pri oddihu. Mac Donaldova je po svoji strani navajala gramofon, medtem ko se je Nelson spravil na svojo staro strast, razljanje. Jeanette je vložila ploščo velikega pevca Lawrencea Tibbetta, da je njegov obsejni glas kar tako zvenel skozi prostor. Eddy je poslušal in tiho reval: Ko je bilo pesmi konec, se je oglasil: »Režijati pa le ne zna!»

VSAK DAN ENA

»Zakaj pa hočeš nastopiti z Napoleonom masko?«

»Zato, da bom lahko ves čas držal v roki steklenico ruma.«

(»Tidens Tegn«)

SPORT

Nova lovorika SK Ilirije

Včeraj je Ilirija z zmago nad najboljšim zagrebškim moštvom prvič osvojila naslov državnega prvaka v hokeju na ledu

Ljubljana, 6. jan.

Prvo državno prvenstvo v hokeju na ledu smo kljub vsemu le spravili pod streho. Prireditev, ki je bila prvotno določena na božič, so preložili na večer in danes. Po mrzlih dnevih je povsem nepričakovano nastopila jugovina in je vse kazalo, da bo treba tekmovalne spet preložiti. Nebeški vremenarji pa so se v zadnjem trenutku usmili hokejistov in spustili na predvečer prvenstva živo srebro pod ničlo in tako omogočili brezhibno izvedbo prvega državnega prvenstva.

Za turnir, ki je bil določen po izločilnem sistemu so se prijavili 4 klubi, 3 zagrebški in ljubljanska Ilirija. Prvi dan, v četrtek zvečer, bi morali nastopiti ZKD in Marathon ter Ilirija in Hašk. Prva tekma je bila odigrana po sporu, druge pa ni bilo, ker se Hašk ni pojavil na terišču. Pozneje se je izvedelo, da so zagrebški akademiki prispeli v Ljubljano ob 22. torej uro pozneje, ko bi se morala začeti tekma. Ilirija je seveda brez igre prišla v finale, ker so ji prisodili tigre s Haškom par forfait 6:0. Ker se je obiskstvo opravičeno razburilo, sta namesto te tekme nastopili dve garnituri Ilirije in potresli z igro, ki je morala slehernega gledalca navdušiti, tembolji, ker se pri prejšnji gri ni mogel nihče ogreti.

Turnir sam se je končal z zasluženjo in preničevalno zmago Ilirije, ki je tako službeno postala prvi jugoslovanski prvak v hokeju na ledu.

Po vsem tem, kar nam je pokazala dvodnevna prireditev, lahko mirno rečemo, da bo prvenstvo še za dolgo dobo ostalo v Ljubljani, kajti zagrebška moštva v nobenem pogledu ne dosegajo Ilirije in so nujno več kot podvprečno igro. Navzlic močno negativnemu vtisu pa nikakor ne moremo trditi, da so zagrebški igralci popolni laiki. V svojih vrstah imajo nekaj nadarjenih moči, ki bi se ob primernem treningu in vodstvu razvile v prav uporabne igralce. Najbolj se je pri njih opazila pomanjkljiva tehnika drsanja, za dober hokej pa je pozor brezhibno obvladane drsalk, telesa in seveda ledu. Tudi v pogledu brzine so znatno zaostajali za domačimi, dočim so posamezniki pokazali razmerno precej tehnike. Pri ZKD smo opazili nekatero dobro soliste, ki pa jim je popolnoma manjkala smisel za skupno igro. Nasproti Marathonu so s tako igro imeli še nekaj uspeha, pri srečanju z Ilirijo pa to ni moglo zadostovati. V posledu skupne igre je najbolj ugaljal Hašk, ki se je ves čas trudil, da s sodelovanjem vsega napada privede ploščo do nasprotnega gola. Tudi v streljanju so Haškovi med gosti pokazali največ. Kolikor so s teh vidikov zadovoljili, so povsem odpovedali v brzini. Njihove akcije se so bile prepočasne in so zato zamudili marsikatero ugodno priliko. Najboljše med nastopajočimi je bil Marathon. Njegova igra je bila popolnoma zgrajena na Belaku; razen tega pa so ves čas igrali brez drugega napada, kar je seveda stavilo na šestorico prevelike zahteve v izdržljivosti.

Hokejska igra je prenaporna, da bi bilo mogoče izdržati brez najmanjšega oddiha. Dokler ne bo Marathon zmogel celotnega moštva ne more računati na nič.

Ilirija kljub dvočlenični zmagi — saj smo jo vsi pričakovali — ni mogla prepričati. Po izredni propagandni produkciji v četrtek zvečer, se je od belo-zelenih pričakovalo v tekmi z ZKD znatno več, toda vsa pričakovanja je moštvo izpolnilo le v prvi tretlini igre. Ko pa so nasili v zagrebška vrata pol tuceta golov, je napadaloči ozejal nalet potemal in imel le še videt hromega plamenika. Značilno za razred Ljubljane in Zagreba pa je da je tudi taka igra Ilirije popolnoma zadostovala za absolutno premno.

Po razpisu so se moštva nameravala v naslednjem vrstnem redu: 1. Ilirija, 2. ZKD, 3. Hašk, 4. Marathon.

V naslednjem kratka poročila o tekamah

ZKD : Marathon 2 : 0
(0 : 0, 2 : 0, 0 : 0)

Sodniku K. Kosu sta se javili naslednji moštvi: ZKD: Ribar — Withacher, Spoljarič — Fiedler, Stipetič, Bašič — Pfaff, Splajt, Kostić; Marathon: Gluhac — Lacher, Schulteis — Košak, Belak, Mlačka — Vilčić, Večajič, Vukelič.

V prvi tretlini je pokazal ZKD nekoliko boljšo igro, vendar je bilo obojestransko opaziti pomanjkanje tehnike in brzine. Marathon je napadal po Belaku. ZKD pa po Stipetiču. Obramba ZKD je bila preostara in se je v tem pogledu neprijetno uveljavila zlasti Spoljarič, ki ga je sodnik ponovno pošiljal na neprostovalni odmor. Prva tretlina je ostala brez gola.

V naslednji tretlini je Belak takoj v začetku prodrl in pametno dodal Košku. Čigar razantni strel pa je za malenkost zgrešil cilj. Marathon je slabo kril in zato je ZKD prihajal vedno bolj do izraza. Stipetič je v prodoru prireditelji nase vse nasprotnike in dodal popolnoma prostemu Bašiču, ki je brez truda beležil prvi gol za svoje barve. Takoj nato povsem enaka poteka in Fiedler je dosegel drugi zgoditek za ZKD. Marathonci so popolnoma popustili (drugi napad sploh ni posegel v igro) in je ZKD prevladoval do konca, vendar je ostalo pri izidu druge tretline.

Pri zmagovalcih je igral prvi napad, zlasti Stipetič, pri premaganih pa duša moštva Belak in branilec Lacher.

Ilirija A : Ilirija B 2 : 1 (0 : 0, 1 : 1, 1 : 0)

Naslednja igra je bila prava paša za oči. Obe moštvi Ilirije sta v skrajšanih tretlinah nudili najboljšo propagando za hokej, ki je pokazala vse odlike tega nad vse hitrega sporta. Igra je bila od začetka do konca zanimiva in je v nezmanjšanem tempu neprestano valovila iz polja v polje. Drugi napad, ki je igral v A moštvo, ni niti malo zaostajal za prvim in je s premišljenimi in točnimi kombinacijskimi potezi ustvarjal številne košljive situacije. Poudariti je treba, da obe moštvi do konca nista menjavali, da pa tempo kljub temu ni popustil. Vsi do zadnjega so bili na mestu in kljub veliki borbenosti idealno fair.

Hašk : Marathon 5 : 3
(1 : 0, 3 : 2, 1 : 1)

Danes dopoldne je Hašk nastopil v prvi igri z Marathonom za 3. in 4. mesto. Led je bil idealno gladek, kar pa je menda precej oviralo Zagrebčane, ki so vajeni bolj mehkega ledu. Marathon je nastopil v enaki postavi kakor dan prej. Haškovo moštvo pa so sestavljali: Holubek — Godler, Berghauer — Petzl, Starčević, Senčar, Stampf, Knebl, Sodnik, Kos.

V prvi tretlini je kazalo, da bo zmazal Marathon. Imel je več od igre, zaradi slabega streljanja pa premoči ni prišla do številnega izraza. Vsi strelji so bili »po zemlji« in jih je sicer taktično slabi Haškovi vratar obranil s lahkoto. Sledila je prva premišljena akcija in je Senčar za bil lep gol za Hašk. V začetku druge tretline je spet prevladoval Marathon. Iz lepega prodora je Mlačka izenačil. Takoj po bodv-čecu je Belak sam prejel vse nasprotnike in v zornu podal Košku, ki je beležil drugi gol za Marathon. Zdi se začela delovati Haškova kombinacijska anaratura (in sicer bolj počasi po nosometni tradiciji) ter je Senčar z lepm prečnim strelom izenačil. Hašk je dalje napadal, Petzl je nepokrit tvegal strel z meje tretline in je v visoko ploščo res presenetil vratarja. Tik pred zaključkom druge tretline je isti igralec postal na 4:2. Kakor v obeh prejšnjih, je tudi v zadnji tretlini v začetku napadal Marathon. Po nekaj brezuspešnih poskusih je Košak vendarle »pravil« »puck« v mrežo, a je kmalu zatem dosegel Starčević končni rezultat.

Haškovo moštvo je bilo dosti homogeno in izenačeno, pri Marathonu pa je bil spet Belak alfa in omega.

Ilirija : ZKD 11 : 0
(6 : 0, 2 : 0, 3 : 0)

Ilirija je nastopila v postavi Ribar — Pogačnik, Zitnik, Kačič, Pavletič, Gregorič, Morbacher, Lombar, Gogala, rez. Eržen, ZKD pa brez Stipetiča, ki ga je zamenjal Weinert.

Prvi napad je izvedel ZKD, takoj nato pa je zadominirala Ilirija in se je do konca tretline usodrala pred nasprotnim golom. Prvi napad nikakor ni mogel preko strnjene obrambe in se je toča golov začela šele z vstopom drugega napada. Morbacher je takoj nobegnil in bliskovito potresel mrežo. Takoj nato je Zitnik v solo prodoru potegnil in krasno prečkal Lombarju, ki je volley poslal v gol, vendar sodnik tega popolnoma pravilnega gola iz neznanega vzroka ni priznal. ZKD nima niti trenotek oddiha. Lepa kombinacija med Zitnikom in Gogalo: slednji beleži 2:0 za I. Navdušenje se še ni poleglo, ko je Pavletič prejel vse in zagnaval 3:0. Protinapad ZKD Zitnik odzname ploščo in jo mimo vseh ovir vodi v nasprotni gol. Do konca sta sledili še dve lepi akciji Morbacherja, ki sta se obe končali z goloma, tako da je bil rezultat že 6:0.

V drugi tretlini je Ilirija precej popustila. Je še vedno absolutno prevladovala, toda golov, česar si je obiskstvo najbolj želelo, ni bilo. Šele proti koncu so domači povišali rezultat po zaslugi Zitnika, ki je v dveh prodorih beležil prav toliko golov.

V zadnji tretlini je Ilirija še bolj popustila, njen nasprotnik pa je imel menda preveliko spoštovanje pred njo, ker bi sicer moral priliko izrabiti. ZKD je nekajkrat prišel pred domači gol, manjkala pa mu je potrebna brzina in odločnost. Snet je Zitnik, ki ga nikakor niso mogli držati pobegnil in postavil na 9:0. Sledila je krasna kombinacija vsega napada in po Gregoriču 10:0. Po menianju strani je Spoljarič zgrešil grd fof in je moral na »hladno«. Do njezovega povratka se rezultat ne menia, nato pa postavi Gregorič na 11:0. Sled: izključitev Pogačnika, Ilirija pa kljub temu ostane do konca v premoči.

Pri ZKD je bil še na boljši Pfaff, pri Iliriji pa je vse prebrskati »Zitnik« prav dobri na so bili tudi Morbacher, Pavletič in loma Gogala in Gregorič. Lombar je imel poleg izvrstnih tudi nekaj slabih momentov.

Ob pol 20. je bila odigrana medmestna tekma med Zagrebom in Ljubljano, o kateri izidu poročamo v sportni rubriki.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 7. Pokojnik. Izven. Znižane cene. Nedelja, 8. ob 15. uri. Pika in Tonček. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri. Trideset sekund ljubezni. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 9. zaprto.

Opozarjamo na nocošnje ponovitve Nušičeve komedije »Pokojnik« v dramati »Pokojnik« spada med najuspešnejša dela slavne in izredno plodovitega beografskega komediografa. Lani je ime to delo na našem odru zelo velik uspeh. Glavne vloge bodo igrali: Kralj, Cesar, Daneš Danilova, Juvanova V., Šaričeva, Režija je Debečeva. Predstava bo izven abonmaja. Veljajo znižane cene.

OPERA

Sobota, 7. Rigoletto. Gostovanje gdčne Aide Nolljeve. Izven. Nedelja, 8. ob 15. uri. Pod to goro zeleno. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri. Roxy. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 9. zaprto.

Gdčna Alda Nolljeva bo gostovala dre- vi ob 20. uri v vlogi Gilde v Verdijevi operi »Rigoletto«. V lanskim sezoni je kreirala to vlogo na našem odru z največjim uspehom ter bila deležna novih pohval in lepih ocen. Sploh je bila med našim gledališkim občinstvom izredno priljubljena. V ostalih vlogah: Primožič, Kogejeva, Spanova, Banovec, Lupša, Orel. Predstava bo izven abonmaja.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Sobota, 7. ob 20.: Prevara. Zadnjič. Znižane cene.
Nedelja, 8. ob 15.: Vse za šalo. Ob 20. Kralj in B... Znižane cene.